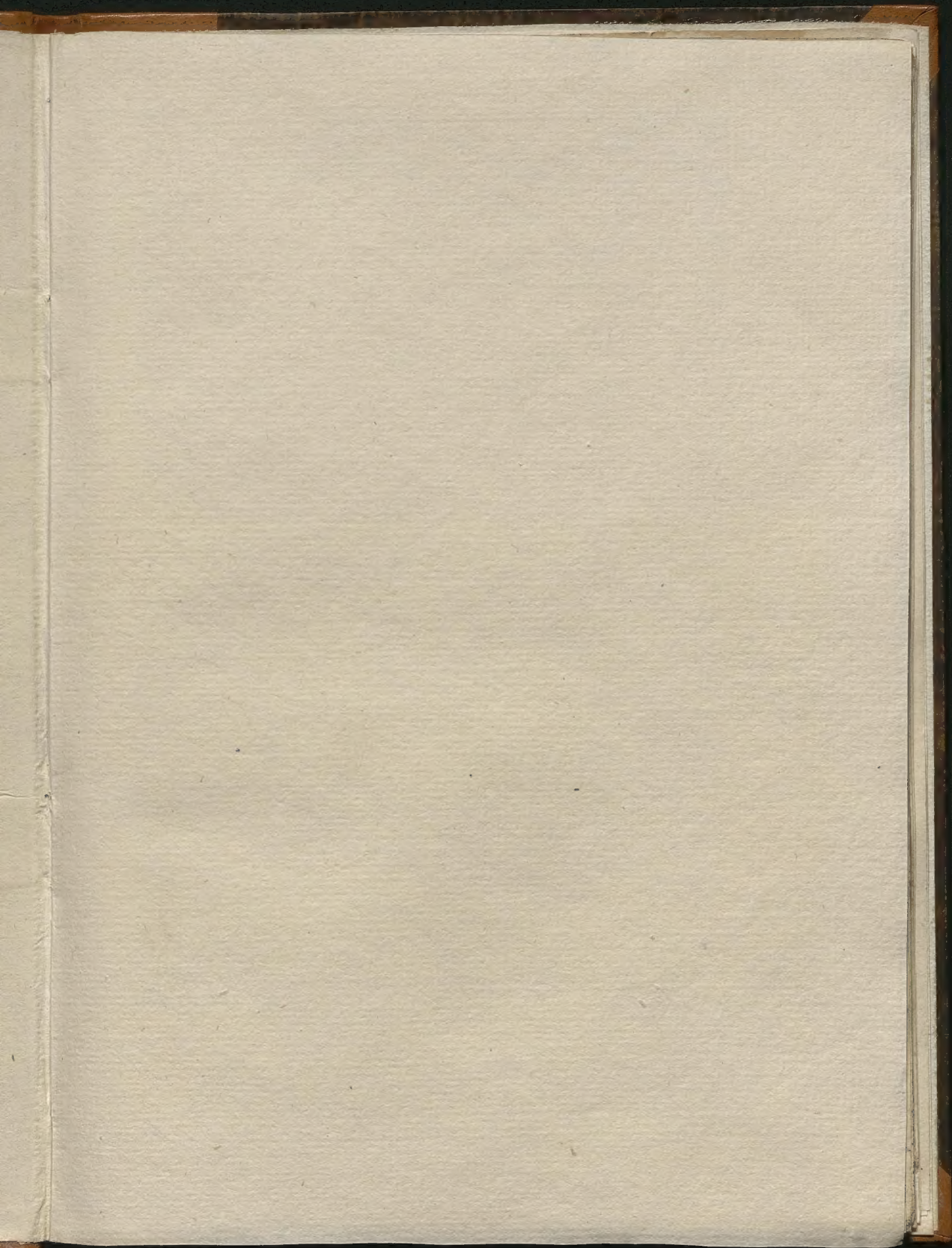
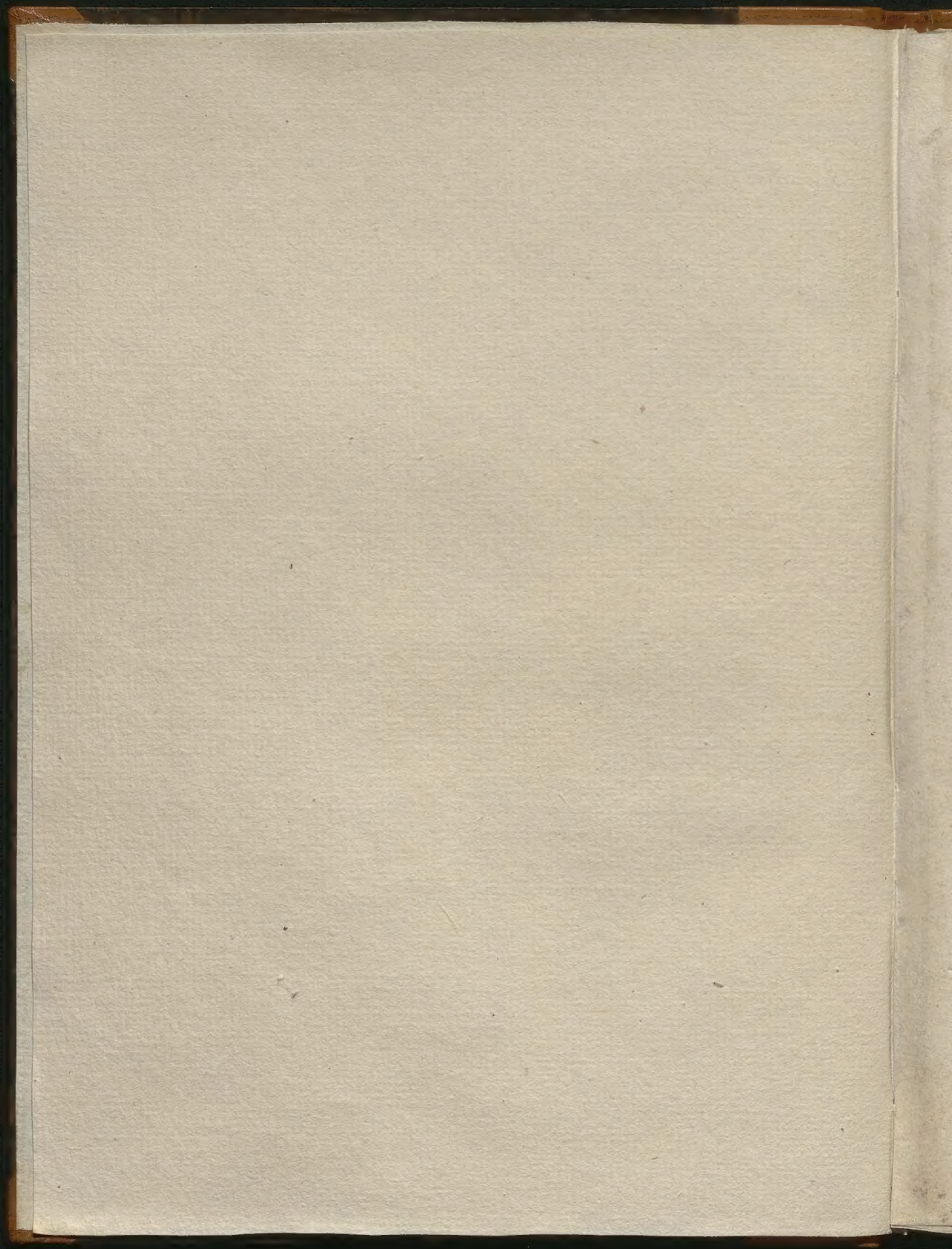

Inc. 74 -

73

3. III 12. a

1

Vincentius Georgius Micius Artium ac Medicinæ doctor: Antonio
 Meglezulo & Angliperto carlino licentibus virisque iuris scholaribus
 peritissimis. S. Cum his diebus proxime elapsis iuxta ignem (tempus. n.
 anni ac carnis primum vacationes id suadebant) de multis ac variis rebus &
 interloquendum de anothomia fienda Per Magnificentiam Bni Francisci
 Auricalchi huius alme vniuersitatis artistarum moderatorem Antiquum
 sermonem haberemus percepi Nobilitates vias Moriciâ corpis huma-
 ni ac partium eius quæ per anothomiâ habetur maxime affectare: Quod haud
 difficulter per Anothomiâ Mundini iudicio nostro haberi potest: Quæ
 cum Impressa apud bibliopolas non reperiatur (vel si aliquæ earum apud
 aliquos inueniantur mendosæ ac adulteratæ sunt) ut nullus sensus ex præ-
 sati Mundini dictis penitus elici possit: Quæ de re ut Nobilitates vix id
 quod cupiunt consequi possint (bonus. huiusmodi opusculum castigandi finem
 nostri ingeniosi vires alacri animo suscipere non dubitauimus) illud Ge-
 neritis Hieronymo duranti omnium Impressorum nostræ etatis principi im-
 primendum tradidimus: Opus igitur cum diligentia quâ In eo castigando
 versi sumus (ut vestris humanitatibus satisficeret: tum quia a Hieronymo
 durante Impressorum solertissimo imprimetur (ni fallo) Emendatissimum
 habebitis: Ex quo quod cupitis facile (ut puto) consequi poteritis: Valete: &
 nostro Nicholao Murensi viro morigeratissimo me commendabitis.

Ine. Gu. 74

Incipit Anothomia Abundini.

Aia ut ait. **S.** 7°. terapentice methodi auctoritate
Platonis opus in aliq^{ue} sciential^{um} vel arte tradit tri-
bus de causis. **p^o.** s. ut quis satisfaciat amicis. **2°**
ut quis exerceret vtilissimo exercitio qd^{am} est p^{er} intel-
lectu. **3°** vero ut illo remediet obliuioni que est ex
senectute. hinc est q^{uod} his tribus de causis p^{ro}motus
proposui meis scholaribus quoddā opus in medi-
cina componere. et q^{uia} cognitio partiū subiecti i me-
dicina qd^{am} est corpus humanū q^{ui} loca dispositionū appellant^{ur} est vna partiū
scientie medicine ut dicit Auerrois **p^o** sui colliget cap^{itulum} de diffinitione me-
dicine: hinc est qd^{am} iter cetera vobis cognitionem corporis humani partiū eius
que ex anothomia insurgit p^{ro}posui tradere: nō hic obseruans stillū altū: sed
magis sū manualē opationem vobis tradā noticiā. **S**ituato itaq^{ue}
corpe vel hominē mortuo p^{er} decollationem vel suspensionē supino. primo
noticiā totius debemus hēre. secūdarō partiū: **N**ā cū oīs nostra cognitio
incipiat a notioribus nobis et q^{ui} sunt vsus notiora sunt. et totū cōfusius sit
partibus: maxime a cognitione totius incipiemus. **E**t ca^{usa} totū autē qd^{am} primū
debemus cognoscere est in q^{uo} hō hz dīā ab aīalibus aliis. hz autē dīā in tri-
bus. s. in figura vel situ partiū: in moribus siue artibus et i partibus qbusdā.
In figura nā stature est recte et hanc habuit p^{ro} quattuor causas. nā cor-
pus humanū **p^o** habet inter cetera aīalia materiā leuissimā spirituosā et
aerē et ideo ad supiorā eleuabilem. **S**ecundo inter cetera eiusdē quātū
tatis calorē habet ampliorē cuius est semp^{er} ad supiorā eleuare. **T**ertio
formā habet p^{er}fectissimā q^{ui} cū angelis et intelligentiis q^{ui} regunt totū vniuer-
sum cōicat. et ideo sursum eius sū sursum vniuersi debet esse. **Q**uarto
ratione finis eius fuit figure et stature erecte q^{uia} ipse finaliter ordinat ad in-
telligere ad qd^{am} deseruiunt sensus et maxime sensus visus: ut appet in proe-
mio methaphisice. et ideo in ipso visus debuit situari: et cerebrū se p^{ro} p^{ri}ns ca-
put situ tali q^{uo} posset maxime diuersa sensibilia apprehendere. et q^{uia} ad plu-
ra visibilia se extendit q^{ui} situat in alto. qd^{am} appet: q^{uia} custodientes ciuitates
ut possint a longe bene videre statuūt sua spectacula i locis altis ut i turri-
bus et huiusmodi: ut dicit. **S.** in 5° de iuuamentis mēbroz. **E**t p^{ro} h^{oc} ipse ibi
dicit: **A**uicena in 3° can. in p^{ri}mo auctoritate eius: q^{uod} necessitas in creando ca-
put supius in hōie non fuit p^{ro} cerebrū: neq^{ue} p^{ro} aures: neq^{ue} p^{ro} os: neq^{ue} p^{ro}
nares: sed p^{ro} oculos p^{ro} eā dīctā: et sic ex p^{re} oīum q^{ui} tūor^{um} causar^{um} appet q^{ui}
hō fuit stature erecte. p^{ro} qd^{am} vocat antropos. i. planta reuerfa: et microcos-
mus. i. minor mundus: q^{uia} sursum et deorsum habet sicut vniuersum et mun-
dus. et hec est **p^o** dīā. **S**ecunda est ex moribus vel ex arte. mores enim
inter cetera aīalia habet magis mansuetos: nā est aīal politicū et ciuile. arte
vero omnia natura caret. nō enim habet artem insitā a natura: ut aranea:
et apes et huiusmodi. et hoc ut participet omnem artē. si enim haberet aliq^{uod}
insitā a natura omnia alia careret arte ut dicit. **S.** **p^o** de iuuamentis mēbroz.

*hō det ab alijs
amalg^a p^{er} trid*

*in iussu e
situat^{ur} i facie*

Differt 3° ab aliis in partibus: non habet enim pres multas extrinsecas
 quas habet alia animalia dadas a natura. nam non habet pres que a natura
 sunt quibusdam animalibus dadas: ut arma ad defendendum: sicut sunt cornua:
 rostra: ungues longi. et istis talibus caruit: quod habet organum organorum quod est
 manus: quibus potest sibi parare omne genus armorum ad defensionem: ut
 etiam dicit. 5. p^o de iuuamentis. et ideo caruit a natura illis: ut omnia possit
 habere. caruit etiam illis partibus que sunt pelles pillose et penne sine squamose
 propter eadem causam: et etiam quod non habet materiam superflua multum nec etiam ter-
 restrem que materia est illarum partium caruit etiam cauda propter eadem causam: etiam
 cum sit stature erecte quietem operatur sibi sedendo. cauda autem fessionem pro-
 biberet: hoc sufficiat de anothomia totius.

*in hoc vngui-
 bz et cornibz melle*

De Anothomia ventris inferioris.

Partibus autem licet sint duplices similes videlicet et compositae: de
 simplicibus non ponam distinctam anothomiam: quod earum anothomia non
 perfecte atque in corpore deciso: sed magis liquefacto in gurgitibus
 aquarum. sed ponendo anothomiam membrorum organicorum de consimilibus lo-
 quar: sicut quod simile aliquid in aliquo membro organico dominatur: ut de car-
 ne in anothomia corae: de ossibus in anothomia dorso et pedum et de nervis in
 anothomia cerebri et nucae. **De membris autem officialibus** sciendum quod in
 pluribus ipsorum quantum ad anothomiam factam in mortuis sex sunt videnda ut
 dicit commentator alexandrinus in commento libri secundi. scilicet quod ipsorum sit posi-
 tioque sit eorum substantia: et per consequens: que sit compositio eorum: quantitas: nu-
 merus: figura et perpetuitas eorum. Sed quantum ad anothomiam ipsorum factam in vi-
 uis sunt consideranda duo: que etiam in anothomia mortuorum possunt appare-
 re quodammodo. primum est que sint iuuamenta ipsius operationes. secun-
 dum est que sint egritudines que in ipso possunt contingere. et si curam aliquam
 appropriatam habeat: que sit illa ostendat. **Diuisio autem et numerus partium**
 corporis est: quod pres quedam sunt que extrema vel extremitates dicuntur. quedam vero
 intrinsece et profunde. istarum quedam sunt que immediate ordinant ad preserua-
 tionem speciei. quedam que immediate ad preseruationem individui. p^{ri}ma sunt mem-
 bra genitalia. 2^a sunt membra que in ventribus continentur. **Tres autem sunt**
ventres in corpore nostro. superior qui continet membra aiata ut caput inferior
 qui continet membra naturalia. medius qui continet spiritualia membra. Primo
 tamen incipiam ab anothomia ventris inferioris. p^{ri}mo quod illa membra fetida
 sunt: et ideo ut ista primitus abiciantur ab eis inspiciendum est. 2° quod omnis nostra
 cognitio spiritualiter que ex manuali existit operatione a notioribus incipit no-
 bis. talia autem cum sint posteriora nature sunt nobis notiora. Primum autem est
 videre de hoc ventre que est substantia et compositio eius: quod positio ipsius satis
 est nota: quod fuit positus infra alios ventres propter imperfectionem membrorum
 que continentur: quod quanto membrum minus precipat de nobilitate et perfectione. tanto
 locum magis obtinet infimum in genere membrorum sicut est in mundo in genere

*in omni anato-
 mia mortuorum sex sunt
 videnda p^{ri}ma*

*tres sunt ventres in
 corpore nostro*

*notum est nobilitate
 et ignota membrorum*

entis. Item qz retinet membra depurata ad retinendū et expurgandū feces
et supfluitates graues que tendūt deorsum: et spāliter que sunt acceptę per
sursum. Est itaqz eius substantia carnosā et pelliculosa: carnosā tamen ma-
gis: et ex hoc apparet qd cōplexionis calide est et humide. et causa quare fuit
hic venter carnosus et pelliculosus: non ostuosus est. qz hic venter habet
retinere membra que sunt ppter assumptionem cibi: vt stomachus. vel pro-
pter retentionem et repletionem ex fecibus: vel ex aquositate: vt ydropi-
sis: vel ventositatibus: vel ppter impregnationē vt matrix debet quādoqz
intumescere. Si q venter esset ostuosus non posset intumescere. **T**er-
tiū qd oportet videre est numerus suarū partiū: qritas et figura. Partes
aut eius sunt duplices. s. intrinsece et extrinsece. extrinsece quedā sunt dire-
cte: quedā collaterales: directe sunt pars que dicunt cōrindere ori stoma-
chi et est pars in qua sentit os: vel cartilago epiglottalis: que alio noie vo-
catur malū granatū: de qua suo loco apparebit. postea est pars stomacha-
lis que est supra vmbilicū. s. distans ab vmbilico p. 4. digitos. 3° est pars
vmbilicalis et est vbi est vmbilicus cū quo fit alligatio fetus in matrice cū
venis matricis. et ppter ea in intrinsecis apparet vena qdā que cōtinuatur
cū ipso et ptransit per gibū epatis in chillim. ista tamen priuata est sangui-
nelqz frustrata est post parū a propria opatione: et ppter ea cōtinue euane-
scit: ideo minor apparet in senibus qz in iuuenibus: sicut etiā euanesceat ar-
teria que cū pdicta vena descendit ad vmbilicū fetus: et quādo est in vmbi-
lico descendit inferius et puenit ad arteriā adorti iuxta spondiles renū: et
biliarū vt infra dicet: et quando excarnas mirach prope vmbilicū: pside-
re hanc arteriā qz est ad modū nerui vel corde. 4° est pars que vocat sumē
infra vmbilicū per. 4. digitos: et est pars in qua vene qdā terminant ad cu-
tim per qz pueri in matrice existentes emittūt aquositatem: et ideo vt dicit
Alicena tales vene et talis pars notior est in non natis qz imperfectis vt
ego demonstraui multociens. qz imperfectis frustrat a tali opatione. 5° est
pars que vocat pecten in qua existūt membra genitalia. pres vero late-
rales sunt due ypocundria et ylia: et est ypocundriū sinistrū vbi est splen: et
dextrū: vbi est epar: et yliū sinistrū et yliū dextrū similiter.

qd sit pecten
in homine

pres laterales sūt
due ylia sūt let
ypocundria

C De anothomia mirach.

Is visis pres magis intrinsecas sic discernas. Ipsarū. n. qdā sunt
retinentes: qdā retene: retinentes cōi noie nuncupant mirach. mi-
rach aut cōponit ex quinque prius. s. ex cute: pinguedine: pānicu-
lo carnosol: musculis: et cordis eoz: et ex siphachi: Cū rasorio igitur incide. pira-
bendo a scuto oris stomachi directe vsqz ad ossa pectinis lenit scidendo cu-
tim q est duplex: qdā est sicut coriū. s. illa q est exterius: et si depdit pōt resta-
urari: alia est vera cutis q est alba immediate sequēs coriū et est spermatica:
ideo si depdat nō pōt restaurari postea iux vmbilicū sūm latitudinē incidas
pirabendo a dextris et sinistris vsqz ad dorsum: postea excoria et habebis

Mirach q pōt ex quinque

primo cutim. Sed in mulieribus cane ppter venā q̄ in eis a matrice ad ma-
 millas venit per mirach trāsiens: vt infra dicitur postquā statim apparet
 pinguedol maior tamen in porco q̄ in homine post eam locatus est panicu-
 lus carnosus qui non est neruus vt alii. neq; carneus vt musculi sed p-
 mixtus ex carne neruo et paniculo. post eū sunt corde et musculi. Musculi
 sunt. viii. sicut dicit Bals. 6°. de iuuamentū caplo penultimo nā duo sunt
 longitudinales. quoz fila pcedūt fm longū a clipeo oris stomachi vsq; ad
 ossa pectinis ideo vocati sunt longitudinales: nec isti hnt cordas magnas
 nisi ligamētales. post istos sunt transuersales duo supiores: vnus a dextris:
 alter a sinistris: et ambo oriunt a supioribus iuxta costas et desinunt in cor-
 das circa ossa pectinis sic qd dexteri corda tendit inferius ad sinistrū: et sini-
 stri ad dextrum: et per oppositū sunt pcedentes inferiores ad supiora quo-
 rum ortus est ab ossibus pectinis et anche. et desinunt in cordas ad locum
 vbi finiūt coste. ita qd corde eoz cruciāt se ad inuicem ad modū istius figu-
 re. x. ultimo post istos sunt latitudinales quoz fila pcedunt p latū vnus
 dexter lātē sinister: et ortus et apparentia eoz est mag iux dorsum versus
 supius: et isti cū longitudinalibus pueniūt se inuicem ad angulos re-
 ctos. hic est numerus: et q̄titas: et positio: et substātia: et figura: et colligātia: et
 p̄mitas horū musculoz. ¶ Iuuamentū eoz est duplex. scōe et p̄prium.
 cōe etiā est duplex principale et secūdarū. principale est vt cōstituentes sub-
 stantiā ipsius mirach membra inuicem tucantur a nociuis extrinsecis: et
 castas eoz reuerberet ad intra. secūdarū iuuamentū est vt adiuent ad ex-
 pulsionem eoz q̄ a pectore expellunt: et vt ad expulsionē fetus: et fetū etiā
 cū mirach adiuent vt supra dicit. B. eodem. 6°. Iuuamentū spāle est qz
 musculi lōgitudinales sunt facti ad attrahendū principalit: et secūdarū ad
 expellendū: et qz hoc opatio maxime in intestinis requirit ideo isti musculi
 fuerūt magni. expulsionem aut opant p cōctionem villosū suoz liquoribus
 cū exp̄mūt membra. q̄ cōtinent: p p̄ns expellunt qd cōtinet in eis. Item
 hoc faciunt grā diafragmatis cū quo cōtinuant: qd descendens a pte poste-
 riori deorsum cā sit qd intestina et membra que cōtinent sint q̄si inter duas
 manus. et ideo quando isti musculi cōbunt et comprimunt alio diafragmare qd
 illa membra exprimūt qd in eis cōtinet: sicut res preta inter duas manus
 expellitur per cōpressionem manū ad inuicem: qd latius declarabit infra
 in ano diafragmatis. Musculi vero latitudinales sunt facti ad expellen-
 dum principalit: et ppter hoc maxime et immediatius approximant intesti-
 nis. et qz expulsionem faciūt pper cōpressionem p̄tis a qua debet fieri ex-
 pulsio: et expulsio debet fieri a supioribus ad inferiora hic est qd isti muscu-
 li fuerunt mag positi supius q̄ inferius. Trāsuersales vero positi fuerunt
 ad retinendū: retentio. n. fit p villos transuersales vt apparet. 3° de virtu-
 tibus naturalibus: et qz retentionem oportebat fieri ne reascenderet sup-
 fluitas ad locū supiorem vnde venit: et ne cito descenderet. sed cōtineret vt
 totum iuuamentū exuaret. ideo non fuerunt tantū duo trāsuersales superio-
 res sed et inferiores. sed qz maior requirit retentio ne regrediat superius

octo st muschi

duo lōgitudinales

duo trāsuersales

quorū latitudinales

lōgales attrahē

latiales expelle

retinē et cōtine

q̄ q̄ descendat inferius: ideo maiores fuerunt trāsuerſales superiores. q̄
inferiores: et etiam ad hoc facit draſtagma vt poſtea dicetur.

De Anothomia ſiphach.

Renatis aut̄ et abſciſſis his muſculis apparet ſiphach: meli⁹ tñ
eſt vt iſti muſculi in vna pte reſeruent ppter illud qđ oportet po
ſtea videre: et iſtud ſiphach eſt panniculus ſubtiliſſimus et valde
durus: et iſte fuit factus vt p̄hiberet ne muſculi cōprimerent membra natu
ralia cū ea cōtineret: et ppter h̄ fuit nerueus vt poſſet dilatarī et cōstringi qñ
illa dilatant: fuit ſubtilis ne ea aggrauaret: fuit durus ne faciliſter rūperet.
nā ex eius fractura accidit paſſio qđ dicitur ruptura ſeu crepatura: itumefcit. n.
hoc mirach cū rūpit h̄ ſiphach. Sūt etiā eius alia duo iuuamenta q̄ ponit
Auiē. in libro de aſialibus capto de ano^a ſtomachi. ſ. vt p̄ cōtione eius ver
ſus dorſum cū quo alligat expellat qđ in ſtomacho et in inteſtinis et in ma
trice cōtinet: et h̄ facit ſimul cū draſtagnate cū quo cōtinuat vt poſtea pare
bit. Aliud iuuamentū eſt vt alliget inteſtina dorſo et vt vlt̄ ab ipſo oriant pā
niculi oīam alioz mēbroz in eo cōtentoꝝ. Alia vilitas ſm Ba. 5° de iuu
mentis eſt qz p̄hibet inteſtina a ruptura qñ inflātur a vētoſitate: Et ex his
p̄s q̄ ſit ſba mirach: et p̄plo eius: apparet q̄ ſit poſitio eius: q̄ ſit cōtitas et nu
merus p̄tū ipſius: et etiā apparēt q̄ ſint iuuamēta ipſius. Reſtat ḡ videre
de paſſionibus eius. pōt aut̄ vēter pari oē genus egritudinis. ſ. malā cōplo
nem: malā cōpoſitionē: et ſolutionē cōtinuitatis: de cura male cōpoſitis nihil
dicā qz nihil habet p̄p̄riū in ſui curatione qđ ex ano^a dependeat. mala aut̄
cōpoſitio q̄ eſt minor p̄ter naturā in ipſo eſt duplex. qđā eſt apoſtemāſis et
qđā non. Pr̄ma nō habet alicqđ p̄cipuū niſi qđ in eruptione ius ſi erūpat
ad intus et ex hec eſt peior q̄ ſi ad intus tñ: vel ad ex tñ. Et cā patet: qz na
tura nō habet ſupra qđ ſe fundet in cōſolidādo vulnus. mala aut̄ cōpoſitio
que non eſt apoſtemoſa eſt inflatio ventris q̄ accidit in ydropiſi aſclite vel
timpanite. nā in aſclite aquoſitas cōtinet in cōtuitate ventris inter inteſti
na et ſiphach. ſicut in timpanite ventroſitas retinet: et facit mirach intume
ſcere. **I**n curatione aut̄ eius debes p̄cedere cū his q̄ ponūt auctores.
modus aut̄ q̄ maxime dependet ex ano^a eſt extractio aq̄ſitatis p̄ incisionē.
Modus at̄ eſt vt p̄e ſiphach quā nūc ſcidisti reducas ſup̄ inteſtina ita q̄
ſcit ſic i viuo et poſtea i ydropico ſituato ſupino debes cuti vētris trahere
ſup̄ et poſtea h̄re raſoriū et p̄forare vſq; ad ſiphach. ita q̄ er̄ ſcidas ſiphach.
et tūc ſtatim debes h̄re canulā et ponere i foramine et ex̄here de aq̄ſitate q̄tū
ſuſtinet patiens: ſemp tñ ſis memor q̄ melius eſt iſtā ſubſiſtere q̄ exq̄ſitiſſi
me euacuare et ſpāl̄ i ydropicis pp̄ debilitatē v̄tutis. poſtea dimitte cutim
qz redibit ad locū p̄p̄riū: et coopiet vuln⁹: et aq̄ nō āpli⁹ exhibet. Et qñ vis ex̄
here plus de aq̄ retrabe ipſam cuti ſic p̄ et ceſſ. Iſtud tñ vuln⁹ nō facias
niſi a laterib⁹ nō i medio. p̄o qz vuln⁹ factū in medio nō ita facili⁹ cōſolidat
pp̄ ſiphach. eē groſſius et ſolidi⁹ ibi q̄ in laterib⁹. 2° qz pp̄ cordas vuln⁹ ē
paratū adducere ſpāſmū. 3° qz aq̄ meli⁹ egredit: qz grauis ē tēdere deoz.
ſū. Si q̄o venē patiat ſolōne cōtinuitat̄. tūc iſta ſolo aut̄ ē penetrās vſq; ad

profundū aut nō. si nō: tunc nō est cura difficilis. si sic: aut per vulnus egreditur aliquid ex contentis aut nō. si sic: tunc illud qđ egreditur aut est zīrbus adipīnus: aut aliqđ interior: si zīrbus: tunc debet sui cū sirico aut ligari iū cutem qđ pōt: et postea abscindi. qz totū qđ de ipso p̄rangit aer corumpit: et si intronmittat putreficit et putrefacit alias ptes. et ideo debet abscindi: et postea illud reintromitti et siricū retineat extra: et retineat labiū apertū: qz natura consolidabit zīrbū et expellet illud qđ cū filo est alligatū: et hoc facto debet cōsolidare vulnus. Si vero illud qđ est egressum est intestinū. tūc aut intestinū est vulneratū aut nō: si nō est vulneratū: neq; alia substantia est ei inuoluta q̄citius pōt debet intronmitti. si vero alia substantia ut puluis vel sanguis est annexa debet lauari cū aqua calida et reintromitti. si vero p̄p̄miorā ventositas sit in eo inclusa: et ex h̄ intumescat et nō possit reintromitti. tūc cataplasma resolutivū: vel spongia madefacta in decoctione resolutiva debet supponi et detumesceat et reintromittet. Si aut nō posset detumesceat nec intronmitti. tunc dilatet vulnus mirach donec intestinū reintromittat. Si aut intestinū fuerit incisum: tunc si ipsum sit ex grossis intestinis debet labia eius sui cū sirico sicut labia aliorū membrorū. si v̄o sit ex subtilibus intestinalis: tunc nō sustinet suitionem nisi sit p̄funda valde. et talis impedit operationem eius: p̄p̄ qđ melius est ut retineantur coniuncta labia vulneris cū capitibus fornicarū magnarū. debent enim labia intestini coniungi: et debet abscindere caput statim. et sic facere donec labia stent cōiuncta. et tunc reintromitte intestinū ut prius. hoc facto ad solutionē veneris curandā redi. et illud vulnus curat cū reductione labiorū in unū: et reducta retinent in unū: suitione facta cū sirico hoc mō. Itā in p̄a suitione debet accipi totū mirach ex vna pte. ex opposita vero parte debet dimitti siphach: et reliquū de mirach debet assumi. et in alia suitione totū mirach in pte in q̄ dīmīsum fuit si phach debet assumi. et ex alia pte siphach debet dimitti: et sic cōsequēter ad h̄ ut labiū siphach cōiungat et reducat labio membri carniformis ut fiat citior et firmior cōsolidatio vulneris: et eodem modo curat vulnus hoc: si p̄ ipsum nihil sit egressum. Et h̄ de ano^a mirach qđ erat membrū cōtinens.

De Anothomia zīrbi.

Estat videre nunc de ano^a membrorū cōtentorū. hec autē membra numero sunt. x. primū qđ occurrit est zīrbus. secūdū intestina. tertū est stomachus. quartū splen. quintū est epar. sextū mesenteriū. septimū renes. octavū vesica. nonū testiculi et vasa spermatica vel matrīx in muliere. decimū est virga cum collo vesice. Et p̄ de ano^a zīrbi que extrahit ex dictis Ba. g. de iuvamentis. primū autem qđ oportet videre est locus eius. locus enim eius in hoīe est qz coopit ab antei iori parte stomachū et oīa intestina. licet non coopiat in aliis oīa intestina. et hoc fuit qz hō inter cetera aīalia eiusdem quantitatis est debilioris virtutis bige.

zīrbus membra p̄p̄miorā
ab antei iori pte et
omniā in p̄a

fine. et etiā qz intestina nocius exterioribus magis sunt disposita pp. cutē
 ipsius. subtiliorē esse et minus pilosam. Ex his etiā pōt patere scdm. s. qz sit
 inuamentū eius. inuamentū. n. ipsius est pfortare pncipali digestione sto-
 machi et intestinorū: reuerberādo calorem ad stomachū. Et ppterca dicit. B.
 in 8° de interioribus qz qdā miles fuit in bello i vtre vulneratus cui epi-
 plex. i. zirbus fuit abscissus. tñ ex vulnere sanatus est. Et quōd escā tñ nō po-
 tuit postea digerere bñlex his etiā pñter pz tertiu inqrendū de ipso. s. de
 sba eius: sba eius non fuit simplex. sed cōposita et fabricata ex subitātiis q
 hñt calefacere. et ppterca h fuit cōposita ex qdruplici sba vt ponit. B. 8° de
 inuamentj mēbroz. s. ex pāniculis duobz subtilibz: et ex adipe seposa ex ar-
 teriis: et venis. ex pāniculis p^o: vt ipsi pāniculi pñnerent alia: et ēt qz iste
 zirb9 debebat esse extensibilis et lenis et dēpsus vt caliditatē reuerberaret.
 ad h aut pōt sba pellicularis magi aliq alia. 2° in ipso fuit adeps q calefa-
 cit cū sit valde ppinq in potentia ad caliditatē. 3° arterie et vene. q multū
 calefaciūt. Ex hiis etiā patent alia duo. s. qz sit numerus pñtiū eius: et etiā q
 sit colligantia eius. nā hz colligantia ad mēbra ad q terminat vt stomachū et
 splenē et intestina: et spāl colō pp cām q dicit. hz etiā colligantia ad mēbra
 a qbus oriūt. oriūt. n. ex pāniculo carnosio qui alligatus est dorso iux dyasrag-
 ma. Et cā qre ab illo oriūt est qz ad panniculū illū terminant due exmitates
 pāniculi siphach: q debēt inuestire zirbū. 2° qz ibi sunt magne vene et ar-
 terie a qbus iux stomachū oriunt pue vene et arterie pñtentēs zirbū. 3°
 qz est ibi mesenteriu seposū a quo oriūt adeps seposa replēs vacuitates illi9
 pñture. Que aut sit egritudo istius declaranda per anothomia patet
 ex his que dicta sunt supra.

De Anothomia intestinorum.

Leuato zirbo qñtū ad pñtē q coopit itestia et n plus: vt nō moueas
 alia mēbra a suo loco: statim apparēt itestia circa q p^o notabis
 positionē et numez. fuerūt. n. plura inuolata et reuoluta: et non fu-
 erūt vnū intestinu rectū pp duo: p^o qz dato q in qbusdā brutis tñ sit vnū
 intestinu recte pcedens. in hoīe aut et aliis aialib9 pfectis fuerūt reuoluta
 vt diutius cibo in stomacho pñneret: et in intestinis. qz si nō pñneret opor-
 teret q aial esset in pñtua acceptione cibi: et pñtua assellatione. et pñtuatio
 ista ipediret occupationē in aliis pfectionib9 opationib9. 2^a cā fuit: qz si to-
 tū intestinu fuisset vnū rectū nō qlibet ps cibi fuisset pñcta a superficie itesti-
 ni. et ideo nō exuccasse intestinu totā humiditatem pñtā in cibo et chilo vt
 igit nihil remaneret de cibo intactū ab intestinis et vt tota humiditas exuc-
 caretur: ordinauit natura ipsa esse inuoluta. ex h statim appareret tibi q sunt
 plura numero. qz sex tria subtilia seu gracilia: et tria grossa.

De Anothomia intestini recti.

Accipiendū tñ ab vltimo qd vocat rectū vel longaon cuius ex-
 tremitas est orificiū qd vocat anus. sed vt ano^a alioz nō destruat
 bb

euuamēta zirbi

oposito zirbi

vnū oritur

2° qz vnū ite
Anus s. qz nō
in homīe

Sex pñtūta i loco

no de vena
intestina in illis
na pugnati car

Quare de colon

ligare oportet illud intestinū circa mediū eius in duabus ptibus: et imedio
ligature incidere et inferiorem prem dimittere: et cū superiori excarnando
ascendere extremitate et nota circa illud intestinū multitudinem venarū me-
sericarū que veniunt ad sugendū si quid de humiditate in chilo vel supflui-
tate remansit: et istud intestinū iux illa finit: vbi incipit intestinū qd colon no-
minandū est. qd ideo dicitur colon qz plura habet colla vel cauernositates
vel cellulas vel cameras in quibus stercus figurā accipit et in ipso retinet
propter has cellulas.

De Anothomia colon.

Sitg colon

c

Circa qd intestinū colon. pmo debes p̄siderare locū. qz multū cir-
ca renē sinistrū locat et inuoluit: et hec est cā qre eius dolor ex pre-
loca nō distinguit a dolore renali. postea qd ascendens et coopiens
splenē incipit circa exteriora declinare vsus ptē dextrā et coopit stomachū:
et pp coopiturā quā facit supra stomachū. accidit q qn supfluitas descendit
in hoc intestinū q stomachus ei cōpatit et dolor et rugitus tunc ipis appet
circa stomachū et tūc hō statim desiderat assellare et assellat qd non cōtinge-
ret si in stomacho essent humores q facerent hunc rugitū et dolorē: et ex hoc
pater qre accidit his q purgant sincopis qn appetunt assellare. et est qz hu-
mores in illo intestino hōtinent q debent euacuari. et tunc illi humores existe-
tes in illo intestino alterāt stomachū et os eius: et ex alteratione oris stoma-
chi sequit sincopis. Sed dubitabit aliqz rōnabiliter de loco istius intestini:
qz cū sit de grossis debet esse inferius et non supra alia cuius oppositū ap-
paret. Dicendū q illud intestinū fuit locatū supius iuxta vel ppe stomachū
pp tria. p̄mo qz illud ignobilius est oibus gracilibus. et ideo sub mirach de-
buit inter cetera positū esse exterius. scdo qz illud intestinū cōtinet feces:
et aliqñ indurant ille: et de se priuate sunt omni humiditate et caliditate natu-
rali vt a mēbris vicinis adiuuaret ordinauit natura vt locaret imediate su-
pra stomachū vt coopiet a zirbo a quo et stomachus cooperit: q zirbus ip-
sum humectat et calefacit et ppter ea apparet q nō est aliqd intestinū cū quo
ita alligatus sit zirbus sicut cū colon. Tertia cā huius locationis est: qz il-
lud intestinū pprie est factū ad cōtinendū et expellendū feces et mag ad ex-
pellendū feces. et ideo inter alia intestina ad ipsum pprie debuit peruenire
colā q habet expulsuā stimulare: modo p hoc qd sic locatū est: co ad ipsi
substantiā puenit preter illā q ad concauitatem intestinorū puenit. nā supra
ipsum in parte dextra existit pēnula tertia epatis in q est kistis fellis cum
quo colligat: et hoc apparet ad sensum: et ppter ea tale intestinū in tali loco
apparet citrinū et amay in gustu. Et nota circa hoc mirabilem operā na-
ture. Ad illud qd obicitur soluitur. qz intestina nō iudicant superiora ratio-
ne loci. sed ratione colligantie quā habent cū stomacho vel fundo stomachi:
modo intestina gracilia rōne talis colligantie sunt superiora aliis: et ex loco
istius intestini superioris apparet causa qre in dolore colico dolor augetur

no de vena
intestina in illis
na pugnati car

no de vena
intestina in illis
na pugnati car

tempore assumptionis cibi. qz tunc istud intestinū comprimit a cibo sed in
tpe famis nō. sed intendit dolor renalis et hoc est vñ ex signis distinctiuis
inter vñū dolorem et alter. et ex loco et colligātia dicti intestini apparent no
bis duo: vñū vñle in cognitione: et aliud in opere. in cognitione: qz quando
colica fit: prius incipit in parte sinistra et in illa magis molestat. tū qz inte-
stinū illud frigidius est ibi cū non contangat a risti fellis. secūdo qz in maio-
ri quāritate est locatū circa renem sinistru: et est ibi etiā strictius. tamen illa
colica q̄ fit in parte sinistra nō tādiu molestat. tū qz fit a causis faciliozibus.
tū qz causa eius est in loco viciniori ad expulsionem. Et nota hoc qd per
experientia vidi multotiens. Quātū ad opus vero cōfert: p̄rio. qz in colica
ea q̄ administrantur exterius debent magis applicari circa y p̄ocundriū si-
nistru q̄ dextrū. licet vtrobiq; cōferat. secūdo qz quādo fit clistere melius
est vt corpus declinet versus dextrū. vt intestinū colon nō comprimat ab
aliis. postea infecto clisteri vertat se sup latus sinistru. et postea paulatim
sup dextrū. sicut in expulsionē q̄ debet fieri per porionē administratā per
prem sup̄iorem. cōtra quādo incipit mouere. hec de loco et colligātia eius.
Substantia vero eius tercio consideres grossam et solidā et p̄pter ea venosi-
tatem generatā in eo multo tpe continet que fortissimū interdū in eo gene-
rat dolorem: qui cū fiet in substantia grossa et solida apparet ac si intestinū
terebello perforaret: ideo etiā in hoc assimilatur dolor hic dolori renali.
quarto cōsiderare debes figurā eius et formā que apparet ex dictis: cel-
lulosum enim est intestinū et in cellulis illis qz via et transitus multū obli-
quat fit causa more superfluitatū in eo: p̄pter quā ille figurā recipiunt
ad modū cellulaz. et ideo stercus figurā habet quā scis: que magis apparet
in stercore retento et exsiccatō vt in febribus et aliis egritudinibus in q̄bus
eiciunt squibale et humores flegmatici retinentur: et sunt materia cucurbiti-
ni. nā in concavitate cellulaz est humor flegmaticus multus qui est suffi-
ciens materia ad generandū vermes: sed si inter vñā cellulā et aliā cōtineat
paucus humor qui nō sit sufficiens materia ad generandū vermes: est tamē
sufficiens ad generandū panniculū continuantem vñū vermē generatū in
vñā cellula cū altero generato in alia. Operatio autē et inuamentū et egrit-
tudo istius patent ex predictis.

De Anorhomia monoculi.

De autem intestinū continuatū est ex parte superiorē cū mono-
culo siue ceco. qd dicitur monoculū: nō qz nō habeat nisi vñū orifi-
ciū p̄ qd attrahat et expellat: qz h̄ est impossibile. sed qz h̄z orificia
duo vñū p̄ qd attrahit. aliud p̄ qd expellit. Illud autē p̄ qd expellit nō est sic
in aliis oppositē locatū cōtra primū: sed ambo locata sunt iuxta se inuicē. et
infra hec orificia p̄det lacuna huius intestini ad modū saccilz idē alio noīe
saccus vocat. Et sic appet ei⁹ figura et colligātia et loc⁹ ē: qz locat⁹ ē i latē
dextro sup vel iux terminū anche siue scie et infra renē dextrū. sba ei⁹ est eadē

bb ii

dolor colica magis
auget p̄rio cibo
et renali vñō qm

nō rui p̄rio et p̄rio
colica qz frigiditas

Substantia dolor

vermes i co
aliqui p̄rio

Situs monoculi

*ista s̄ intestina
gracilia*

cū s̄ba colō. Egritud patit̄ ēi silem ei. Iuuamētū est vt ps succi q̄ venit ad
ipm i eo retineat: r̄ renouat r̄ vt reuerberet vl̄ descēsum phibeat citū ipsi
succī ab ītestinis supioribz r̄ ista ītestina supiora sunt gracilia r̄ sunt tria.

C De Anothomia yleon.

*ubi sit passio
ylica*

*plures v̄ mēfēre
quēiunt ad hor
q̄ ad aliq̄ mēfērū*

n Am huic ītestino p̄tinuat ītestinū ylēō qd̄ circa ylia locationē r̄
sitū h̄z r̄ reuolutionē r̄ in isto sit passio ylica i q̄ est dolor vche-
mēs circa ylia r̄ sic appet. loc: colligātia: r̄ passio: r̄ s̄ba eius: q̄ qz
subtilior est iō gēile vocat. sic pp̄ p̄mā cām vocat ylēō. Iuuamētū ei⁹ est qz
est factū vt p̄tineat succū vt qd̄ vtile est possit eruccari: iō multū inolutū
est: r̄ ad ipm pueniūt ples v̄ne mēfaice q̄ ad aliqd̄ aliud ītestinū: r̄ ab eis
r̄ mēfenterio debes eū excarnare. r̄ qn̄ ad p̄e eius supiorē iux̄ stomachū p
uenisti tūc inuenies qd̄ circa p̄em sinistram ad spondiles declinat r̄ valde
est incarnatū cū mēfenterio: ideo cū courela incidet ne frangas aliquid.

C De Anothomia ieiuni.

e T post incisionē iuenies ieiunū ītestinū. qd̄ talit̄ vocat qz vt p̄m
reperitur vacuū in bene dispositis r̄ cā sue euacuitatē est duplex. s.
rectitudo eius h̄a rectū est sicut ītestinū vltimū. 2^a cā est multi-
tudo colere q̄ venit ad ipsum a chisti fellis per canalem qui p̄tinuat cū īte-
stino duodeno. cū quo illud immediate p̄tinuatur.

C De Anothomia duodeni.

*Num̄ et ordo
om̄s ītestinorū*

e T dī p̄mū illud ītestinū r̄ vocatū est duodenū. qz ei⁹ lōgītudo
vt in pl̄ibus est. 12. digitorū: r̄ ad h̄ ītestinū puenit canalis qd̄ a
chisti fellis. r̄ iō caue qn̄ excarnas ne istud canale scidas. s̄z icide
ītestinū duodenū bñ īferius r̄ liga r̄ tūc īcipiēdo sic īcipiūt auctores h̄es
sex ītestina. P̄mū est duodenū. Scdm̄ ieiunū. Tertiū yleon: r̄ ista sunt
gēilia r̄ supiora. Quartū est monoculum siue cecū. Quintū est colon. Et
sextū est rectū. h̄ oīa ītestina videbis esse inuoluta r̄ p̄tinuata r̄ alligata boz
so sicut q̄si alligata sunt oīa viscera p̄ quoddā membrū qd̄ vocat̄ excarna
vel mēfenterī a mēfaicis que in ipso sunt. r̄ vulgares bononiensis vo-
cant eum interiglio quasi interiora tenens.

C De Anothomia mēfenterii.

i Stud mēbrū s̄bam h̄z p̄positā ex venis cordis: p̄nticulis: r̄ liga-
mentis: vt p̄dicta mēbra possit ligare r̄ tenere sui f̄tute notabili: r̄
ex s̄ba seposa pingui vt dura mēbra q̄lia sūt sp̄diles cū mollibz
q̄lia sūt ītestia r̄ allia viscera sine me^o nō p̄iugant vt molle a duro nō pariat.

reliq̃s aut̃ vacuitatē q̃ sūt i h̃ replēt sbe glādose q̃ multe sūt i h̃ mēbro. z h̃ ē
vnu iuuamētū carniū glādosarū q̃ sūt i h̃. Aliud iuuamētū est vt sustentet
venas mīscas q̃ i h̃ sūt dispse: sic nō ē lōgincū q̃ iste carnes sint facie ad
gñandū humiditatē q̃ īestina z sex interdū humectent. etiā dato q̃ cibaria
sumant dura z ideo videmus q̃ stercus liquidū emittit dato q̃ cibaria sumā
tur dura maxima tñ ps carnis glādose est in pre supiori z grossa in q̃ con-
gregat frequenter pp̃ p̃p̃inquitatē ad splenē mīa ex q̃ causat mīa mira-
chia. Hoc facto eleua mesenterii vel dimitte donec feceris anorthomiā ve-
narū q̃ pueniunt ad stomachū z ad splenē: ad quā videndā z aliorū mēbroz
infla stomachū cū cānula p̃ portenariū z liga fortiter z incid̃ īestina. fac
aut̃ incisionem infra locū ad quē puenit cānalis a chisti fellis ad īestina.

De Anorthomia stomachi.

¶ Iſto de intestinis videas z pcedas ad tertiu mēbrū puta stoma-
chū de quo videre debes illas. vi. q̃ de aliis. p̃o. n. pnotabis locū
eius z circa locū nota p̃o vbi eius. 2o sitū. Vbi eius est: qz cū sit
cella cibi stomachus vt dic̃. 3o de iuuamētis mēbroz caplo. z. z ibi habe-
tur totū qd̃ dicit̃ de stomacho z dicitū est de intestinis z habet ab haliabate
3o sue theorice dispōnis regalis caplo. z. Est q̃ locus eius i medio corpis su-
perioris z inferioris: dextri z anterioris z posterioris. sed tu hic dubitabis q̃
re stomachus nō fuit positus iux̃ os. dico q̃ cā fuit duplex. vna qz iux̃ os de-
bent esse mēb^a anhelitus pp̃ attractionē aeris. 2o qz memb^a fecū receptia
debent esse p̃tina cū stomacho. Alia aut̃ īfra dyasrag̃ debent esse p̃tenta.
z ideo vides qd̃ stomachus supius hz cor mediātē dyasrag̃ teliferis mesen-
terii z īestinala dextris hz eparia q̃ apprehendit. v. suis penulis sic ma-
nus qd̃ apprehendit z capit. v. digitū. Al̃ sinistris hz splenē q̃ calefit mediāt
bus arteriis. Al̃ pre anteriori zirbū. Al̃ posteriori musculos dozsi z venā ma-
gnā z arteriā q̃ trāsīt supra dozsum vt postea videbis. z ideo locus eius in
meo est p̃ptera qz est sic cella cibi cōis oibus. Situs aut̃ ei⁹ est qz licet sit lo-
catus supra dozsum ps tñ eius supior declinat ad locū sinistrū. īferior vero
ad dextrū. Et cā istius situationis fuit pp̃ causas q̃ dicent̃ i anorthomia epa-
tis nā epar debuit esse i latere dextro elcuatū: z cū sit magnū totā cōcauita-
tem dextre ptis supiorē occupauit: z ideo in dextro nō potuit ps supior sto-
machi collocari sed i sinistro. ps q̃ īferior debuit ad prē dextrā declinare qz
in pre sinistra inferiori iuxta renes est īestiniū colon grossum multū inuo-
lutū multis inuolutionibus z occupat magnū locū. Sed in pre dextra īfe-
riori sunt īestina gracilia z subtilia q̃ modicū z parū occupant locū ideo
stomachus quātū ad prē inferiorē debet declinare ad prē dextrā vt repleat
vacuitatē ibi existentē z cedat locū colon. Sed tu dices q̃re stomachus nō
fuit locatus directe supra spondiles dozsi. dico q̃ cā huius potuit cē du-
plex. vna cā q̃ dicta est. s. vt cederet epari in pre dextra z replet vacuita-
tem in sinistra. alia cā fuit qz si stomachus esset directe locatus supra doz-

Situs stomachi

ordo om̃ mēbroz
q̃ntoz

nō quō stōm̃ latet

nū p̃tā nō q̃t
zerte a nā locatū

sum tunc officia duo. s. superius et inferius essent directa et ideo in homine cum
 sit stature erecte stomachus non bene continet cibum sed descendit ab eo sta-
 tim cibus ut si non contingat sic fuit situatus. sed 3^a causa huius fuit quod quantum ad
 os eius et preter superiorem debet recipere melius a splene que est in preter sinistra. quantum
 vero ad preter eius inferiori debet recipere colera ab epate que est in preter dextra:
 et hoc apparet primo. s. quod est locus stomachi. s. colligantia: preter apparebit
 meliusque colligantia habet cum splene: cum epate: cum corde: et cum cerebro et illud
 preter declarabit: quod apparebit quod cum splene habet colligantia per venas que
 apportant melancolia ad os stomachi: et per venas que veniunt ad sinistrum stoma-
 chi ad nutriendum: sicut cum epate habet colligantia ratione venarum reliquarum: cum ce-
 rebro per nervum que venit ad os stomachi et expandit maxime circa preter superio-
 rem stomachi. cum corde vero habet colligantia ratione arterie magne que est ab eo.
Ex his potest patere tertium. s. cuius figure sit: quod est figure rotunde: quod ta-
 lis figura maxime est a nocumetis remota. Item quod omnium aliarum est capacissi-
 ma. stomachus autem multa debet continere: sed non perfecte figure rotunde: sed ar-
 cualis magis: per causam dictam: quod pars superior eius est declinans ad sinistram: inferior
 vero ad dextram ad modum cucurbitae retortae vel faracenice. Vix est quod omnia que di-
 centur de stomacho melius apparebunt per anatomiam membrorum subsequentium.
 patet etiam quantum. s. si sit quantitas stomachi: quod magne valde est: cum iterum oportet
 recipere ipsum recipere et continere magnam quantitatem cibi: vix quod non semper est in ma-
 gnitudine sui ultima: sed equat quantitatem preter: quod extensibilis et corrugabi-
 lis est. Quinto autem videas partes et numerum partium eius: partes autem eius sunt du-
 plices. s. viles et integrales. Quaedam vero sunt quantitativae et determinate. prime
 sunt due tunice eius: prima et intrinseca est nervosa. 2^a et extrinseca est carno-
 sa. vix est quod prima est spissior 2^a: quod illa debet primo continere cibum et ideo vix non
 ledat ab eo. debuit esse spissa. Item per aliud quod stomachus per illam tunicam
 est valde extensibilis quod requirit interdum per multam quantitatem cibi. sed exte-
 rior licet requirat per digestionem fuit subtilior: quod digestio stomachi adiu-
 uatur valde a membris vicinis circumstantibus. sed extensio et continentia cibi
 non. Et iste tunice non solum diversificant in substantia: et in quantitate: et loco. sed situa-
 tione villorum: quod in prima cum in ipsa sit appetitus: et appetitus immediate ordinat
 ad attrahendum. villi fuerunt situati ad attrahendum. tales autem sunt longitudi-
 nales. et ideo in ea sunt villi longitudinales: et quod attractioni statim coniungit
 retentio. quod omne quod attrahit attrahit vix retineat: quod attrahit vix in eo me-
 brum voluptuosa: hinc est quod in hac tunica fuerunt positi villi transversales qui
 deserviunt retentioni: vix est quod illi sunt in preter non interiori sed exteriori illius
 tunice. in 3^a vero cum ipsa ordinat ad digestionem: et digestionem deserviat: ex
 preter expulsio quod ei subsequitur: in eis fuerunt situati villi latitudinalis: et ex
 hoc autem quod intrinseca tunica fuit nervosa. et carnosa non fuit per villas longi-
 tudinales que debent esse in intrinseca: que est vel debet esse principium appetitus.
Et alia causa est quod intrinseca est ordinata ad sentiendum: extrinseca ad di-
 gerendum et alterandum. Nam autem sentatio melior sit quam sensibili immediate oc-
 currit sensus vel membrum sentiens. alteratio vero potest esse per medium et

colligantia potest

figura potest
rotunda

quantitas

ex qua quantitas
stomachus

non de villis in
tunica potest

digestio: et hoc est quod ponit expresse Auicena capitulo de membris primo ca-
 none fen p^a ubi dicit sic: Et natura quidem intrinsecā tunicā. s. stomachi fe-
 cit nervosam: et extrinsecā carnosam. pōt nāq; digerentis opatio ad id quod
 digestū est in potentia sine occurſu peruenire: ſentiens vero id quod ſen-
 titur nō potest ſentire: niſi obuiādo ei ſenſibile. ſ. ſenſui tactus. Alie vō ſunt
 ptes eius q̄titatiue et determinate vt pars ſupior: et oriſiciū eius inferior
 quod dicit portanariū. ps ſupior anguſtior eſt ſm naturā pte inferiori. q; in
 inferiori debet fieri digestio et cibus debet p̄neri. in ſupiori non. Oriſicia
 tamen harū partiū pueniunt et diſſerunt. q; ambo poſita ſunt a lateribus et
 non ſunt poſita vel facta in vltima eminentia p̄tis ſupioris vel inferioris.
 Sed ps inferior deſcendit magis q̄ portanariū vel pileron: v. cibus non
 deſcendat ſed p̄tineat in ea: vt in burla qdā: ſicut ſupior ſupeminet ori ſto-
 machi: vt qñ ſtomacho repleto homo inclinaret non aſcendat cibus ad me-
 ri et os. et ſpāliter qñ multū replet ſtomachus. Et ex hoc potes videre qre
 ex ſupflua q̄titate cibi dyaſtagma cōprimiſ: et cibus nō egredit. Item pue-
 niunt. q; ambo oriſicia ſunt in ſtomacho in loco ubi p̄tinuat vel alligat dor-
 ſo. nā os ſtomachi eſt recte in p̄n^o ſue alligationis dorſo alligatū et propte-
 rea alligatū eſt os ſtomachi ad ſpondilem ubi finiſ dyaſtagma. et iſta ē ter-
 tiadecima. eo q; in duodecima eſt coſta vltima mendosa ad quā terminat
 dyaſtagma. Et ex h^o apparet tibi quod qñ vis alterare exterius p̄fortare vt
 alit opari circa os ſtomachi: q; optimū eſt i dorſo circa duodecimā et tertis
 decimā ſpōdile h^o facere. ſpāl^r qñ p̄dicta ipugnant ab epē v^l ſplene: būmō
 arteria adorti nō impediāt q; i dorſo eſt. ſeq̄ntib; āt ſpōdilib; q; vocant ſpōdi-
 les renū alligat ſtomachus vſq; ad portanariū: tūc vō alia ps iſerior a ſpō-
 dilib; obligat vſus ſiniſtri. et ideo pueniūt illa duo oriſicia. **D**iſſerunt:
 q; ſupius oriſiciū quod vocat os ſtomachi eſt magis latū q̄ iſeri; portanariū.
 et h^o fuit q; p os ſtomachi aliqñ cib; groſſe ſbe et dure debet deſcendere: et
 digestus: et ideo debuit eſſe latū. ſed p oriſiciū iſerius in res ſubriliata et bi-
 geſta et liqda debet egredi et ideo nō fuit ita latū et h^o de p̄tib; eius. **E**x
 qbus apparet ſextū quod debet inq̄ri de ſtomacho. ſ. q; ſit ſba eius. q; a; q; cū
 tunica nervosa ſit maior in eo: q; ſbe nervose eſt a būio. **E**t ex h^o a; q; cō-
 plexio eius ſit frigida et ſicca. **A**pparet q; ſint opatio vel iuuamētū. q;
 duplex. vñū ad appetendū cibū pro toto p tunicā intrinsecā. aliter ad ſpa-
 randū cibū ad nutrimentū totius et p tunicā extrinsecā carnoſam: et mēbra
 coadiuvātia. **E**x his potes videre q; egritudines pōt pati oīum gene-
 rum: qbus poſſunt cōpari principaliter oīa mēbra principalia vt epar: cor:
 et cerebrum: et ex pſequenti totū corpus. curatio tamen earū ex anothomia
 ppria non plus dependet q̄ aliarū. et hec de ſtomacho.

De Anothomia ſplenis.

Splenis anothomiā pfecte videre nō potes. niſi abſcidas coſtas
 s aliq̄s mendosas ex latere ſiniſtro. q̄s nō pfecte elenes ſed vt ſuffi-
 cit opi tuo quibus abſciſſis locus ſplenis tibi apparet: q; parieti

nō de oriſiciis
 Stomachi

p minima quantitate
 tibi dyaſtagma
 comprimetur

aligato ſtom

Complexio ſtom

colligaria splenis

sinistro stomachi adheret ad cœcū eius. q̄tū ſo ad cōuexū alligat̄ dorſol
z ſiphach p̄aniculis ſubriliſſimus or̄tis a ſiphach. appet 2° q̄ locus eius
nō eſt ita in alto ſicut locus epaſ. figura eius eſt q̄drāgularis: qz in hoīe eſt
q̄ſi ad modū q̄drāguli: pp figurā ſtomachi cuius cōcūitatē circūſtātē in
prē ſiniſtra habet ſplēnē replere. Tercio vide q̄tūitatē ei⁹: qz i hoīe p̄portio
nalis ſatis eſt i q̄tūitate reſpectu alioꝝ mēbroꝝ. colligatiā ſo eius eſt: qz col
ligantiā habet ad cor: epar: meſenterii: z ſirbū: z ſtomachū. colligatiā ſo ha
bet ad oīa iſta mēbra p̄ter cor p venā q̄ venit a porta epatis ad ſplēnē. q̄ col
ligantiā appet: nā ſi excarnādo pcedas. videbis q̄ a vena p̄caua epatis p
uenit vena vna mag^a ad ſplēnē a q̄ deſcendit vnus. ramus in medio trāſi
tus eius inferius ad meſenterii ad ipſum nutriendū: z portat ſanguinē aq̄
ſiorē z humidiorē. poſtea q̄n iſta vena appropinquat ſplēni itez vnus ra
mus. ramificat̄ ab ea q̄ vadit ad nutriendū prē inferiorē ſiniſtrā ſtomachi po
ſtea ſo puenit ad ſplēnē z p̄cauitatē eius: z in eius cōcūitate ramificat̄ in
duos ramos. ſ. inferiorē z ſupiorē: inferior deſcendit inferius ad nutriendū
z ſirbū q̄tū ad prē ſiniſtrā: ſed ſupior tranſiens p p̄cauitatē ſplēnis ramificat̄
in duos. quoz vnus puenit ad prē ſiniſtrā ſupiorē ſtomachi ad nutriendū
ſupiora. Alī ſo puenit circa oriſiciū ſtomachi ad portādū mīliā q̄ p̄mulgen
do p̄ſuit ad os ſtomachi: vt incitet appetitū. q̄ ſo remanet magis in ſple
ne: ipſum nutrit: z ex h̄ appet tibi cū q̄bus mēbris habeat colligatiā ſplē qz
cū epate mediāte vena. Colligatiā aut̄ habet cū corde p arterias q̄ ad ipm
veniūt ab arteria ad ori⁹: q̄ in dorſo eſt infra dyaſraglā q̄bus arteriis ſtoma
chus multū caleſcit in latere ſiniſtro vel a ſplēne rōne iſtaꝝ arteriaꝝ: l̄ h̄ fuit
vna cā q̄re arterie multe z magne veniūt ad ſplēnē alia cā fuit vt calore ar
teriaꝝ ſanguis groſſus q̄ nutriturus eſt ſplēnē ſubtiliet. z digerat: qz ſplēn
habet ſubſtātiā rarā in q̄ humorē groſſum z mīcū recipe debet. Ex his ap
paret tibi q̄ntū q̄d debes videre de ſplēne. ſ. q̄ ſit ſubſtātia eius: qz ſbā eius
eſt rara z ſpongioſa. pp q̄d appet ſextū. ſ. cui⁹ p̄tonis ſit: qz i p̄patione ad
cutim calide z humide: z l̄z eſſentialit̄ ſit frigide z ſicce pp nutrimentū. inua
mentū pater. et ex his tibi appet q̄ cū recipiat z p̄tineat humorē malanco
licū groſſum: ineptū ad euacuationē: q̄ frequent̄ repletur: z oppillat. z apo
ſtemat: z reſoluentia tunc fortia multū reſolunt ſubſtātiā eius ſi ſint for
tia: z dato q̄ ratione humoꝝ cōpetant: z h̄ de ſplēne.

*colligatiā in dorſo
int. p arterias*

De Anothomia epatis.

Par manifeſte vides eſſe locatū in dextro latere amplectens ſto
machū: ſupius eleuatū valde. Et nō decipiat te q̄ in aſali mortuo
locat̄ multū ſub coſtiſ: qz nō eſt ſic: cū ſit ſub dyaſrag: z dyaſrag ex
tremis coſtaꝝ p̄iungit. Sed h̄ cōtingit qz mēbra ſpūalia multū euanuerūt:
z ideo vacuitatē eoꝝ replet epar p̄primen^o dyaſrag: z ideo debes trahere
inferius: z aſal ſiue corpus elauere z mirach. Cōſidera ſcdo q̄tūitatem eius
maximā in hoīe: cū ſit aſal humidū z calidū. 3° reſpicias p̄tes ei⁹ quaz q̄

dā sunt intrinsece integrales: qdā sō extrinsece magis. Intrinsece integrales sunt quinque penulle eius: et licet in hoīe nō sunt separate semp ad inuicē et q̄libet illarū penullarū est cōposita ex venis diuisis: et diuersis vel dispersis p̄ eas ad modū retis: cuius retis vacuitates replere sunt carne vel sanguine: q̄ est p̄pria substantia epatis q̄ est sanguis coagulatus: et in his venis continet chillus q̄ diuisus ad minima h̄m minima alterat et cōtangit ab epate: ideo fit vt q̄si epar totū contrāgat chillū totū et hoc ordinauit natura vt melior et p̄fectior fieret cōuersio chilli in sanguinē: q̄ alteratio q̄ fit h̄m minima p̄fectior est. sed tu dices q̄re natura nō sic ordinauit. in stomacho. sed in stomacho posuit cōcauitatē vnā. Dico q̄ h̄ fecit q̄ in stomacho p̄fecta decoctio nō debet fieri sicut in epate. itē q̄ in stomacho assumunt cibaria dure et grosse substantie q̄ nō p̄nt p̄ strictissimas vias penetrare: sed ad epar s̄bā t̄m liquida dī puenire: et ista decoctio et si fiat in toto epate maxime t̄n fit in parte supiori: et p̄pterea ps illa solidior et magis cōpacta est. Partes eius extrinsece sunt p̄tes eius q̄bus mediātibus habet cū aliis colligatiā. nā cū corde habet colligatiā p̄ venā chillim q̄ orit̄ a gibosa p̄re epat̄. et p̄ arterias. vt videbis in ano^a cordis. et vene chillis habet colligatiā ad dyasrag. cui suspendit. et ad spondiles sine dorsum cui alligat p̄ panniculū eius. p̄aniculus eius aut̄ est duplex. s. coopiens: circūuoluens: et suspendens. Primus est suā substantiā velās. Scōs est suspendens ipsum supius ad dyasrag. Ex h̄o patit̄ q̄nq; dolorē extēsiuū: p̄ h̄m patit̄ dolorē aggranatiuū a materia aggranante. qdā vero sunt p̄tes q̄ sunt or̄e ab eo. et iste sunt duplices. s. vene et canalis chistis fellis. de canali h̄ postea videbit̄. Vene aut̄ sunt duplices. s. chillis q̄ orit̄ a gibositate epatis: et cōcaua sine porta q̄ orit̄ a cōcauitatē epatis. de anorthomia chillis postea videbit̄. Por̄te aut̄ sunt q̄nq; rami intrantes epar sicut sunt q̄nq; penulle epatis iā dicte egredientes sō et epar sunt octo due p̄ue in q̄bus nō labores ad discernēdū q̄ sufficit tibi si sequentes discernas. aliarū aut̄ sex. 1^a vadit ad dextrū stomachi ad nutriendū tunicā exteriore stomachi: et sp̄atr̄ p̄tē inferiorem. 2^a vadit ad splenē. cuius anorthomia vidisti iā i ano^a splenis: et ista est valde maḡa et discernibilis. 3^a rēdit ad latus sinistrū et vadit ad intestinū rectū ad exuccandū a cibo humiditatē si qd remansit inuatiui. 4^a vadit ad supiorem p̄tē dextrā stomachi ad nutriendū ipsam in opposito eius q̄ veniebat ad splenē ad latus sinistrū. 5^a pars diuidit̄ q̄ vna ps vadit ad dextrā p̄tē zirbi ad nutriendū zirbū in opposito illius q̄ veniebat a splene ad nutriendū latus sinistrū zirbi. Alia ps vadit ad colon ad sugendū qd est in ipso: et ad nutriendū ipsum: et p̄pterea in p̄te dextra cū colon maxime cōtinuat zirbus. 6^a vero ps vadit ad iciumū: et reliquū eius diuidit̄ p̄ intestina gracilia. s. ileon vsq; ad cecū: et in isto sunt plures vene miseraice q̄ in alio aliquo et p̄pterea iste ramus tibi valde erit manifestus et h̄ de 3° videndū circa epar. q̄rtū qd debes videre est for̄a vel figura eius. nā fig^a est lunaris: q̄ cōcauitatē h̄z et gibositatē pp̄ qd apostoma factū in gibo eius debet esse figure lunaris. q̄nto appet̄ substantiā eius: quā dñio in eo est caro p̄pria. que est sicut sanguis coagulatus: et ideo est

duplites nō orit̄
 ab epate ibi p̄t̄e

etiam 9° eius calida et humida. iuuamentū et opa° eius patet: qz opatio eius
est chillū sanguificare: et qz ydrops est ppriū nocuementū sanguificationis.
ideo dico qz ydrops est ppria pa° epatis. Quomodo aut aquositas vel vē-
tositas hec pueniat ad totū vt in iposarcha satis patet: qz per venas. quo-
modo autem pueniat ad concavitatem ventris vt in asclite et tympanite de-
claratum est supra in anorthomia ventris et mirach.

De Anorthomia chistis fellis.

Chistis fellis locus est in cōcauo epatis in penulla eius media. Et
cā h eius fuit: qz colaz quā cōrmet debet trāsmittere ad intestina
pp cām dictā superius. nunc aut agilius colerā hanc trāsmittit
ad intestina qz si esset locata in gibo epatis. Item tunc nō cōtangeret inte-
stinū colon pp iuuamentū supius dictū. Sed tu dices quō g verificat dictū
.H. g. de iuuamētis mēbroz ca°. 3. qd purgatiūū colere est i loco medio ve-
narū q portant sanguinē ab epate: et venarū inferiorū q attrahunt et adducūt
chillā ad epar. dō qd illud dictū veritate hz de loco colli chistis fellis: qz int-
tiū colli est in medio epatis vt potes videre ad sensum: et debuit ibi esse int-
tiū sui ortus: cū in medio epatis cōpleat digestio humorū: g ibi dō sanguis
depurari a supfluitatibus oibus: et ideo collū chistis fellis ibi debuit hēre or-
tū. l. bursa siue vesica chistis sit locatū vt dictū est. Sedm qd debes videre
est colligātia eius: colligātia aut eius appet ex ptibus suis qz discernes ele-
uando chistin fellis a pte inferiori. et tunc manifeste vides qz hz duplicē ptē
.f. vesicā trinentē: et collū deferentē et reportatē: et illud collū vsq ad distan-
tiā quādā est vnū et postea bifurcat. et vnus ramus eius penetrat i epar ad
mediū sui (vel melius) orti a medio loco epatis ad attrahēdū colerā ab epa-
te. alter magnus ramus vadit ad intestinū duodenū vt vidisti supius et iste
bifurcat: qz ab ipso pūus ramus. ramificat q vadit ad fundū stomachi ad
pfortādū digestiōē: et iste fuit paruus vt expulsū supflue nō stimulare: et
istud est vex vt in pluribus. In aliquibus vō iste ramus est maior eo q va-
dit ad intestinū pdictū: et ex his ad sensum potes videre solutionē cuiusdā
dubitationis q p̄sueuit fieri tertio de stutib⁹ naturalibus. Hal. dicit qz p
idē collū: chistis fellis attrahit colerā et expellit: qz vī q tunc expellat ad mē-
brū et locū a q attraxit. dicendū q illud est idē collū vsq ad quādā distātiā:
postea vero bifurcat. Et ex his appet tibi q sit colligantia chistis fellis: qz
colligantia habet cū epate intestinis: et stomacho. Itē habet colligantia ra-
tione venarū artariarū: et neruorū cū aliis: eo q ad ipsum p̄ter dictū canale p-
ueniunt vene: et arterie quas potes videre ad sensum ad ipsum nutriendū:
qz ex eo non nutrit qd puenit ad cōcavitatem eius fm Hal. eodem tertio:
sicut ad ipsum perueniūt nerui qbus mediātibus habet sensus. Et ex his
apparet tertiu. f. quis numerus ptū eius. Et quartū que sit quātitas ei⁹.
Quintū quid sit figura eius: qz figure ob longe cū rotunditate: substantia
eius est pellicularis. Iuuamētū eius patet ex dictis: qz facius est ad attra-

hendū colerā rubeam: et supflūā ab epate: ad expellendū eā ad intestina vt
dicitū est. et ex his potes videre q̄ sunt infirmitates q̄ ab ipso possunt cōtin-
gere et sunt valde nocentes. qz sunt oppillationes. Ista aut oppillatio pōt
esse triplex. qz vel est oppillatio facta in collo eius cōi: vel i aliq ramoꝝ eiꝝ:
si sit oppillatio in collo eius cōi tunc cū colera nō expurget ab epate: cū san-
guine p̄mifcet per totū corpus. et si ipsa sit subtilis colera et corpus sit ap̄tū
ad febres: est cā febrū puriday colericay. si vō etiā sit grossa cā erit icteri-
a: et tunc egestiones poterunt esse colerice sed tamē magis et minus s̄m q̄
plus vel minus de colera transit ad intestina. Inter dū tamen est q̄ oppilla-
tio tñ est in canali qui puenit ad intestina et tunc colera attrahat ad chistim
fellis et nō pōt expelli ad intestina qz canalīs clausus est: et tūc putrefit et ge-
nerabit feb̄e tertianā vel p̄tinuā: et egestiones nō erunt tincte sed v̄rina lūc.
qñq̄ vō erit oppillatio in canali q̄ puenit ad epatē: et tunc egestio nō erit tin-
cta neq̄ ad chistim attrahet colera. et ideo i eo nō p̄tinebit p̄ p̄ns nō pu tre
fiet in loco p̄cipuol: ideo colericā generat icteritiā: vel feb̄e cōtinuā. Et no-
ta bene has oppillationes: qz multū tibi valent ad curā: et multotiēns p̄tin-
gunt. Et ex his habes anorthomiā perfectā epatis. Et his expeditis potes
eleuare splenem. et abscindere epatē. sed non ex toto. sed circa zīrbū eius vbi
est origo vene chillis dimitte quandā partem: vt alia videas que reseruau-
mus ad posteriora de epate et vena illa. stomachū autem dimittas. s̄z eleua
mesenterii: qz eius anorthomiā vidisti in anorthomia intestinoꝝum.

*trypit a māt
oppillatio i chistifell*

*ictericia
Ectachia*

13

De Anorthomia duarū emulgentiū renū.

Quibus oībus eleuatū tibi appēbit vena mag^a q̄ est ramus chillis
descendens: et arteria mag^a q̄ est ramus adorti descendens: et qñ ista
vena chillis est i directo renū ramificant ab eo due vene q̄ vocāt
emulgētes. qz vnā vadit ad renē dextrū et alia ad sinistrū: orificia tñ istay n̄
sunt in directo. sed vnū est altius et supius altero: et h̄ ne vnus ren īpediat al-
terū in attrahendo. supius aut vt in pluribus est orificiū vene q̄ puenit ad
renē dextrū. īferius vero eius q̄ puenit ad renē sinistrū. et licet aliqñ sit ecō-
trario. Et cā illius fuit: qz vt in pluribus ren dextrū d̄z esse mag^a eleuatus
ad supiora sinistro. et hoc qz calidi est eleuare. ipse aut calidior est sinistro.
Itē qz monoculū ītestinū erat locatū in dextra pte sub rene. Itē epatē erat
eleuatū supius. splē vō i latere sinistro mag^a descēdebat. s̄z si alicui epatē
mag^a monoculū esset p̄uū: collon vō i pre sinist^a eēt eleuatū: et ps sine ren
sinister eēt calidior dextro et eēt p̄rio mō. h̄ tñ raro est. Quelibet hay emul-
gentiū vadit ad renis p̄cauitatē: et id debes vnā eay excarnare: et meliōr q̄b
excarnes leuit illā q̄ venit ad renē dextrū: pp cāz q̄ dicit: et i ea ponas tētā:
et videbis q̄ ad cauernositates et p̄cauitatē renis venit. cui⁹ renis iā appet
tibi locus: qz locus eius est quasi iuxta epatē. sed tu dices q̄re nō fuit īferius
iux veficā: dico q̄ cā huius fuit: vt bene attraheret aquositatē ab epate: qñ
manēbrū attrahens est ppe illud a q̄ debet attrahere: attractio est melior.

*ren dextrū calidior
ē sinistro*

*venū mag^a
des p̄uū*

Colligantia eius cum epate etiam apparet: quia magna uenam recipit ab epate me-
diante uena chilli: ut per uenam illam aquositate uiralem quam amodo est superflua cor-
pori postquam sanguis egressus est epate attrahat et expellat: sed cum hac aquo-
sitate attrahit etiam sanguis: quia secundum Galenum de iuuamentis capitulo 3o et 7o de humoribus
naturalibus: ad membra aliam quam attrahit superfluitas aliam per canalem latum: simul cum
superfluitate iuuamenti. id est sanguis. et hoc est causa quare ad splenem et renem simul cum
superfluo proprio unicuique attrahit sanguis. sed ad utramque uesicam: fellis. scilicet et uiri-
ne pura superfluitas attrahit sine sanguine: et ex hoc apparet tibi quod si uirina
ad renes puenit cum sanguine mixta: et ad uesicam depurata et separata a sangui-
ne: oportet quod in renibus depuretur et coalescat. Collat autem: quia ad percauitatem pue-
nit renum: quam videre debes scindens renem in parte gibosa eius non percauitatem: et per
longum protrahere usque quo percauitatem videas. tunc statim apparet tibi quiddam panicu-
lus siue pannus rarus: et iste est uena emulgens rarefacta ad modum collato-
rii: et per porositates has potest uirina transire: sanguis autem non. et ideo collat uiri-
na et distillat inferius in rene ad orificium cui peruenit porus uirides qui de-
scendit inferius usque ad uesicam: et uirina per ipsum descendit ad uesicam: et ex hoc
apparet tibi quod haec colligantia cum uesica: sicut haec colligantia per arteriam quam ad ipsum per-
uenit cum corde. et cum cerebro: ratione nervorum quam pueniunt a nucha ad tectum pa-
niculi eius quo mediante sentit et sanguis remanet in rene: et attrahit ad substantiam
eius: et nutrit renem. Ex his apparet tertium. scilicet quod numerus enim primum quia primo nu-
merus discretus est quod sunt duo dexter. scilicet sinister. Et causa una fuit: ut si nocumetum
accidit uni operam perficiat per alterum. Causa 2a fuit: ut tota superfluitate aquosam quam
multa est plus quam aliam aliam 2a digestionis bene et complete possent attrahere: et ex
hoc apparet quod non fuit tamen unus sicut unus splen et unus chistis fellis. Sed tu
dices quare non fuit unus magnus potens attrahere totam aquositate. ad hoc dicit
Galenus loco pallegato quod si esset tamen unus magnus: tunc corpus humanum ere-
ctum non esset equum in lateribus: sed in equo: quod uerendum et enorme est. numerus
autem primum per quod haec substantiam propria: et percauitatem: et paniculum: et collatorium. Quarto
notes quantitate et figuram: nam figure est oblonge: ut in ipso distincta foret duo
orificia predicta. Apparet et 3o quod sit substantia eius: quia carnosa et solida multum: ut ab
aquositate mordacitativa non ledatur et soluat. Apparet etiam iuuamenta renum.
Et ex his notes quod in renibus ex quolibet genere egritudinis accidit diffi-
cilis egritudo: primo ex morbo perlongo: ut ex superflua caliditate diabetes que
secundum Galenum 6o de interioribus assimilatur lienterie stomachi: quia tota aquositas
subito attrahitur: et expellitur sine digestionem a renibus: patitur etiam morbum perlongo-
nalem per primum et spatium in numero: ut arenas et lapides: et pillos: lapides autem et
arene et pillum generant: ut plurimum ex eadem materia. et in eodem loco. nam ma-
teria eorum omnium sunt humores grossi qui condensant et inspissant a caliditate
renum: et interdum est quod pars inspissant et tunc fiunt pilli qui generant subtililes
et longi: quia materia illa per porum aliquem strictum paulatim expellitur et perueniunt si-
cut a poris cutis expellitur paulatim et perueniunt materia pilli et capilli: et quoniam ista
materia plus exiccatur et adurit generat arena: quam aggregata generat lapidem:
et hoc lapis est rubens quia ren est rubens: et iste lapis si sit ita magnus quod non

possit egredi p por vtridē: vñ nō frāgat difficillime z qñi ipossibilis est cure. qz nō nisi p incisionē a q penitus caueas: si vñ sit pūus vel frāgibilis diffi- culter curat z expellit cū fortissimis dolorib⁹ cū trāseat p meb⁹ valde sensi bilia: z igrediat p cauernositates vesice: q sunt ita stricte: sed fortitudine vir- tutis apūnt z dilatant z nō est loquinū q aliq scindant. patiunt etiā renes solone pūnitatis qñtū ad venā eoz ex q accidit flux⁹ sanguinis cū vrina. Et nota q h solo huius vene q est cā huius fluxus sanguinis pprie dñ in- telligi q sit facta z q fiat in pre in q vena illa est subtilior z rarior: h ps est ps pāniculi collatorii: vt apparuit tibi ad sensum. Et ideo qñ illa soluit cū deberet sanguinem phibere descēdere nō phibet ideo sanguis egredit cū vrina z sit mictus sanguinis: vñ est q dicit alii q illud est ex vena soluta supra renes. z dicit q cā est tūc qz vena debilitat in pūmen⁹. sed tene pūm dicit qz rōnabilius est: sensui mag⁹ pccordat. patit etiā 3° siue 4° egritu- dinē ppositā vt apo^a: z tūc in eo est dolor infixus. pp sbam suā solidā: ag- grauatiūus: ac si lapis esset in loco fixus: z in dolore h multū cōicat cū colli- ca. sed vñā distinctiua ipsor dicta est supra his completis nō eleues renes sed quādo veneris ad vasa spermatica vt videas ortū eoz. z ideo licet ve- sica sit octauū membrū continuatione: tamen pretermittas anothomiā va- sorum spermaticorum z testiculorum.

De Anothomia vasoz spermatis in muliere.

debes q scire q membra generationis in viris z mulieribus pue- niūt in aliquo: z in aliquo nō: imo in aliqb⁹ dñt. Cōueniunt p^o i vasis spmaticis qñtū ad ortū eoz: qz bz Alui. 3° can. fen. 20. z fen. 21^a. de ano^a matricis vasa spmatica in viris z mulierib⁹ oriunt iux renes: ita. s. q vasa q sunt in pre sinistra ortū hñt a vena emulgēte sinistra z dex- tra ortū bz a dextra z ortū hñt supra renes a vena chilli: z ab arteria adoz ti. z qz he vene hñt ortū a corde z ab epate vt infra videbis potes cogno- scere quō vasa spmatica sunt decisa a corde qz non immediate. sed mediate. z hoc in viris z mulierib⁹ potes videre. licet aut pueniāt magi in loco origi- nis: in locis aut ad q terminant in mulieribus z viris multū dñt: qz in mu- lierib⁹ terminant ad matricē in loco exteriori vbi sunt testiculi: imo pprie loqñdo eñ matricē reuoluunt z pterunt z pcauitates z texture carnib⁹ mi- nutis glādosīs replent: z ppterca nō sunt vere testiculi sicut viri. imo sunt sicut testiculi leporis facti pp pdictā vtilitatē z vt generent quādā humidi- tatē salinalē q sit cā delectationis in mulieribus: postea vasa hec penetrāt sbam matricis z ad pcauitatē ipsius ptingūt z fiūt ora ipsor: z vocāt corili- dones qz eis mediātibus alligat fetus matrici p q sit fluxus menstruoꝝ: z qdā pueniunt ad os matricis nervosum ad portādū humiditatē salinalē iam dictā: z ab his venis ramificant vel oriunt vene due a quolibet laterē: vna q in mirach penetrat: z ascendit: z qto plus ascendit minus occultat: z eñ iux cutim magis approximat donec pueniat ad mamillas: z ideo in mu-

*mēstrua p rotulo:
nec flunt*

hieribus qñ facis anothomiā mirach: has venas pñsidera: z pñserua vsq ad
 hunc locū z h in muliere. Qm in porca vel alio aiali habente mamillas in
 mirach iste vene oriunt a matrice z manifestant in mirach: z pñter hanc ve-
 nā siue has venas ascendit a pñfundo pectoris iuxta siue in directo pomi
 granati vna vena q venit ad mamillas dequoquendū sanguinē qui debet
 pñerti in lac: z non videtur nisi vna z in porcis pñegnantibus valde apz:
 z tunc apparebit tibi colligantia matricis z mamillaz per venas illas qre
 pñposi^o ventose ad mamillas restringit menstruorum fluxum.

2o an apposico vcto
 se ad mamillas: pñt
 fluxu mēstruoz

De Anothomia matricis:

I vt pñtinet h fmo si facis anothomiā i muliere debes post va-
 sa spmatica videre anothomiā mñicis eius: sic i aliis mēbris. vt
 deas p^o locū z colligatiā: 2° figurā: 3° qñtitatē: 4° sñam: 5° nūez.
 pñtū eius: 6° iuuamēta z nocumēta eius. locū eius videbis: qz est situata i
 pñcauitate al'katim: z est pñcauitas illa circūdata spōdilib9 balanis: z caude
 a pñe posteriori: z a pñe añriori ps q vñ peccē siue femur: qz ipa inmediate lo-
 cata est iter itestini rectū qd ē lic culcitra ei9 ex pñe posteriori: z vesicā ex
 pñe añriori: z spātr qñtū ad collū ei9: qz ei9 collo supuenit collū vesice: lz cō-
 cauitas ei9 altior sit pñcauitate vesice. Inter dextrū āt z sñistrū posita est i
 medio directe. 2° videas colligatiā eius q max^a est: qz colligatiā h3 qñi cū
 oib9 mēbris supiorib9: qz cū corde: z epate mediātib9 venis z arteriis: cū
 cerebro rōne neruoz multoz z pñs cū stomacho rōne vtrozq9 cū mem-
 bris q sūt i mē^o vt dyasfragniate: renib9 z mirach: qz mediātib9 his cū pñdi-
 ctis colligat. z spātr cū mamillis vt dixi: lz etiā cū eis sit colligatiā mediāri-
 bus aliis venis q oriunt a vena chilli ascēdere q oriunt sub furcula: vt ifra-
 dicet. Colligata etiā est cū mēbris iferiorib9 vñ vesica p collū ei9: z intesti-
 no collon: colligata est etiā āchis z iūcturis ābab9 scie q sūt ligamēta gros-
 sa: z fortia alligatiā mñicē ad āchas: q iux mñicē sunt grossa z lata: iux āchas
 subtilia: pñcedētia sic cornua a capite aīalis: z iō vocata sūt cornua mñicis.
 fig^a ei9 est qdr āgularis: cū qdā rotūditate: habēs collū lōgū i pñe iferiori.
 Et hui9 fig^a cā fuit exigē^a loci: z vtilitas siue necessitas pp quā fuit creata.
 q postea dicet. qz p tale figurā h3 distictionē seprē cellulaz q dicent iferi9.
 3° videas de qñtitate eius: qñtitas eius pñpa mediocris est fm qñtitatē vesi-
 ce: variat tñ rōne alioz: qz maiorat vel minorat rōne ipñegnationis. qz mu-
 lier q fecūdauit maiore mñicē h3 q sterilis. 2° rōne coitus qz mulier vñs
 coitu maiore h3 mñicē ēgine: vt pñtēte vt accidit viris i mē^o pudēdo: eo
 q opa^o significat mēbrū fm. B. vi. de iferiorib9. 3° rōne etaz qz iuuenis
 maiorem h3 puella. z senes. 4° rōne cōplis z hūdinis totius ista potes
 colligere. 3° canonis fcn. 21^a ca^o preall. z pp istas. iiii. cās mulier quā ano-
 thomizant āno pñerito. s. i. 3. āno xpi de mēse ianuarii maiore i duplo ha-
 debat mñicē q illa quā anothomizant eodē āno de mēse martii. potuit esse
 etiā qnta cā quā ibi pñt. Al. s. qz p^a erat mēstruata: z in tpe mēstruationis.

pñten et femur idē

Colligata qñi mēbris

Colligata mñicē

figura

quantitas

1872

abundantia

437

1870

1875

22. 10. 1913

?

Vide suffo
immediate. Si vero illi vapores pueniant ad cor qđ raro contingit. suffo-
cationem cū syncope patiunt. & dicunt tunc mulieres qđ matrix ad eam cor
puenit: verū est qđ hec suffocatio fit per cōpassionem ad dyasfragma: ppter
alligationem quā habet matrix ad dyasfragma: & lumbos. non enim ipsa p-
uenit ad hec membra: sed vapor. Quō autē possit & per quas vias puenire
ad ipsa. potuisti videre: que sit curatio & cū quibus: queras ab auctoribus
qđ anothomia in his principaliter dat noticiā locoꝝ.

C De Anothomia didimi.

Bernia
20
Quia omne qđ videt
Iam narraui anothomiā matricis: & vasoz spermaticoꝝ mulie-
ris: & visa est conuenientia ipsoꝝ in viris & mulieribus quātū ad
originē. sed differentia est qđ in viris testiculi sunt extra sicut sunt
in quolibet aīali qđ debet esse morosum in coitu: sicut sunt oīa qđ tripedia p-
ter ericiū. vasa hec spermatica intra mirach nō terminant. sed egrediunt nū-
rach & testiculis suspendunt duobus suspensoriis. & qđ membra nobilia vt
sint tuta a nocuentis extrinsecis debent esse vellata pāniculis iuxta va-
sa in siphach nō cōtenta: & vellata sunt pāniculo orto a siphach qui notat bi-
dimus: cuius orificiū est in fine illioꝝ clausum fm naturā existens: i. pcessu
vero eius fm quāritatē vasoz dilatatū existit: in fine eius dilatat ad quāti-
tatem testiculoz: & in pre illa vocat bursa testiculoz siue oseū. & sic appet-
bi figura istius didimi: & quāritas: & numerus partiū eius: & substantia: po-
ssitio siue colligātia. Apparet etiā iuuamentū eius. qđ factus est ad cōtinen-
dum & custodiendū testiculos & vasa spermatica veniētia ad eos: egritudo
eius spālis cuius cognitio & cura declarat ex anothomia est dilatio orifi-
cii eius ppter naturā: qđ cā est vt illa qđ intra siphach continent descendat in
oseū: & talis descensus dī bernia. & qđ id qđ descēdere pōt est ventositas: vt
aquositas vel intestinū: bernia triplex est: ventosa: aquosa: & testinalis. car-
nosa vero nō causat ex descensu alicuius. Curant autē he passionēs p pstri-
ctiua empla & ligationes fm qđ ponunt auctores. sed illa qđ est testinalis spe-
cialiter quādo iā pcessit cirugia pprie curat. & modū videas: qđ suppinatur
hō & testina reintromittunt. siue ad ppriū locū reducunt. postea testiculus
ducit supius donec sit i loco altiori in quo possit esse & illū locū signa: qđ tūc
est recte sup osse femoris. & in loco illo debet fieri incisio vel pforatio nō su-
pra locū illū qđ tunc pforaret mirach: & aliqđ intestinoꝝ. nō debet etiā fieri
infra locū illū: qđ remaneret post cōsolidationē illā eminentia magnā ppter
naturā in signato loco debet fieri pforatio & ista fit a quibusdā cū rasorio &
citius expediūt & vadunt circūcirca excarnādo didimū & testiculū ab osseo:
& postea ligant in parte supiori: & abscidunt didimū & vasa spermatica cū te-
sticulo & cōsolidant postea: & ista cura cito fit. qđā sunt qđ solū excarnant didi-
mū & nō testiculū: & suūt & ligant i parte supiori: & apponūt medicamina for-
titer constrictiua & sic dimittūt. vel fit ista pforatio cū sarfaco caustico cor-
rumpente & ad vrente cutim in loco illo: postea ponunt arsenicū sublimatū

qđ conodit ⁊ caussicat ⁊ cōstringit adurendo ⁊ cōtinne partes didimi cor-
ruptas extrahunt postea vero consolidant.

C De Anorhomia testiculorū ⁊ vasorū spermatis.

e Xpedito didimo debes videre qđ ponūt auctores. s. q. vasa sper-
matica sunt duplicia. s. pparantia ⁊ deferentia. preparatia sunt q̄
descendunt a locis p̄dictis. s. ad testiculos ⁊ circa ptem supiorem
testiculorū inuoluunt: ⁊ q̄si saccū ibi faciūt. nō. n. substantiā testiculorū ingrediū-
tur: ista vasa sunt venosa ⁊ nervosa. alia v̄o sunt q̄ istis cōtinuant nervosa
magis: ⁊ quāto plus ascendunt a testiculis magis sunt nervosa: ⁊ ascendunt
vsq; ad locū ossis femoris. vbi incipit didimus egredi: ⁊ tunc p̄fundant in-
terius iuxta loca vesice vel colli eius: ⁊ tādē p̄cedūt vsq; ad v̄gā: ⁊ ad mea-
tū virge pueniunt in loco qui est in foramine ossis femoris: ⁊ tunc p̄ meat⁹
qui sunt ibi duo: sicut vasa spermatica sunt duo emittunt sperma: qđ appo-
tauerunt a testiculis: qđ ab eis generatū fuit in vasis aliis: ⁊ illud sperma
euomunt in canale virge. virga vero postea extramittit. v̄x est qđ illa fo-
ramina nō bene poteris videre nisi qñ anorhomias virgā: ⁊ ex his tibi de
vasis spermaticis ⁊ testiculis hōis figura appet: ⁊ s̄ba: qz testiculi sunt glā-
dosi: appet quātitas: numerus: positio: ⁊ colligātia: appet etiā iuuamētū co-
rū. ⁊ ex his appet egritudo: qz qñ incidunt vel apostemant: vel oppillātur
vasa. vel alia de causa materia spermatis non puenit: q̄ cessat coitus: sicut
interdū p̄pter oppositas causas fit emissio spermatis inuoluntaria: ⁊ maxi-
me cōtingit p̄pter spasmū vel mollificationem p̄dictorū vasorū.

C De Anorhomia vesice.

Is cōpletis eleua renes: ⁊ vade excarnādo vnū porū vtridē vel
ambos. ⁊ videbis q̄ terminat ad vesicā iuxta mediū eius: ⁊ nō est
p̄forans vesicā directe vno foramine magno. sed foraminib⁹ par-
uis ⁊ obliquis: a lateralibus p̄cedentibus inter tunicā ⁊ tunicā. vel intra tu-
nicā ⁊ coopertoriū: ⁊ h̄ fuit factū vt quādo implet vesica v̄rina: v̄rina nō
rediret ad renes: imo q̄ro plus implet magis foramina illa claudunt: qz pa-
ries vnus tunice ad parietē alterius siue coopertoriū applicat. scinde ergo
vesicā ⁊ videbis magnā eius concauitatē q̄ nervosa est: videbis etiā collū
carnosum ⁊ musculosum: vt ip̄ibus determinatis qñ oportet: ⁊ hō vult: ex-
pellat v̄rinā: ⁊ qñ est necessariū retineat: ⁊ qz musculosum est eius collū: si in-
cidat vesica in collo eius: pōt cōsolidari. si in fundo nō: collū aut̄ eius foratū
est foramine paruo p̄ qđ emittit v̄rinā ad canalē v̄ge: ⁊ extra egreditur. nā
illud collū statim continuatū est cū al̄ p̄pucio v̄ge. vt potes videre: sic
ip̄si vesice apparet quātitas: locus siue colligātia: numerus: substantia: ⁊ iu-
uamentū. egritudines pōt pati omniū mōrū: vnā tamen patit que dicit̄ litia-
sis: nā in concauitē eius pōt generari lapis ex humorib⁹ mucilaginosi cō-

dd

*lapis coque qbz
magn*

na hinc

gregatis in ea: et densatis calare supflua. et hic lapis curat cum dissoluentibus
ipsum: vel per incisionem: nam hic lapis debite situato hinc ne possit se mouere
sedendo: debet cum digito posito per anum: et cum manu alia posita supra femur
conduci ad collum vesicæ: et ductus ibi retineri propterea debet fieri incisio in
loco colli et cum trajectorio violenter extrahi: et si lapis est magnus. Si vero
est parvus quod possit per canalē virgæ extrahi: debet per compressionem factā cum
digitis ex collo vesicæ conduci usque ad virgā: et si non egreditur cum trajectorio
paruo debet extrahi.

De Anothomia virgæ.

*bona bypastura
vena ab ad h.
bona et alia ad
virga ideo per
no rām tētratis*

¶ Ultimo vero est virga continuata cum collo vesicæ carnosio continua-
ta multis ligamentis et cordis quod oriuntur ab osse femoris cum multis
neruis ortis a nucha: et ideo valde sensibilis est et extensibilis. Con-
tinuata est etiam cum maximis venis et arteriis ortis a vena descendente: et ar-
teria in loco ubi bifurcatur ad duas anchas: quod ad virgā et linguā veniunt
maiores vene et arterie quod ad aliqd aliud membrum eiusdem quantitatatis. et ideo in
locis peritoneum: qui est locus intra anum et pudenda inuolute sunt iste vene
et arterie: et sunt magnæ: et ibi est locus siue principium virgæ: et propter hoc he
vene sunt sicut radices virgæ: et propter istas virga est tota cauernosa: et sue
cauernositates replent venositate generata in predictis arteriis: et quando
venositate replentur erigitur virga: et ut melius anothomia eius videas debes
seperare ossa femoris et eleuare virgā cum vesica et intestino recto: vel sine il-
lis: et diuidere virgā per longitudinem usque ad canalē eius: et tunc in principio
eius apparebunt tibi duo foramina super dicta. apparebunt etiam cauernosi-
tates eius: et ex his vides quantitatem eius: quod quantitas siue longitudo est vnus
palmi sicut longitudo colli matricis. apparet substantia eius: quod nervosa pre-
ter extremitatem eius quod vocat preputium. apparet etiam nuncijs partium eius.
apparet positio et colligantia. figura vero est oblonga: quod virga in homine est
absoluta non applicata ventri sicut in quadrupedibus. et causa huius fuit quod
homines in coeundo non coniunguntur hinc dorsalia sed amplexando. et si cum virga
eleuasti intestinum siue extremitatem intestini recti cuius anothomia diximus
supra. tunc cognosce in illo intestino siue extremitate eius quod dicitur anus muscu-
los mouentes siue aperiētes et cōstringentes. Considera etiam quinque venas
emoroidales quod in extremitate eius sunt: et in quibusdā sunt magis profunde
sicut in quibusdā periodis determinatis aperiuntur: sit fluxus emoroidarum.
Et in his completa est anothomia membrorum naturalium quod continentur in primo ventre.

Anus

quinqz v. emoroid

De Anothomia ventris medii in quo membra spiritualia continentur.

¶ Is expeditis incipe excoarticare ventrem medium usque ad principium
colli: quod usque ad principium et sunt membra spiritualia. Et nota quod sicut
primus ita iste habet duplices partes. scilicet partes continentes et mem-

bra cōtenta: mēbra cōtinentia sunt membra pectoris. ⁊ pectoris sunt dupli-
ces partes. s. exteriores ⁊ intrinsece. exteriores qdā sunt directe: quedā la-
teral. s. directe sunt siue vocant partes furculē: ⁊ iste sunt due. s. furcula su-
perior ⁊ furcula inferior: siue ps furculē: laterales pres vocant latera pecto-
ris: dextrū. s. ⁊ sinistrū. intrinsece aut pres sunt. v. s. cutis: pinguedo: q nocte
sunt: mamille: muscoli: ossa: ⁊ cartilagines.

De Anothomia mamillar.

Mamillar primo videas figurā: qz figurā habent cucurbite. ⁊ rōnī
dā qz debent esse capaces sanguinis qui debet cōueri in lac. Itē
qz vt tibi ponit. B. in de inua. cap. vlti. sunt scutū cordis: ideo de-
bent habere figurā rotā a nocumēti. talis aut est rotunda habuerunt aut
papillas vt fct⁹ nup natus posset suggere lac ex eis. 2° videas sbam: qz
ipse habent carnē glandosam: qz sanguis supfluit bene decocius i eis de-
bet cōueri in lac: ⁊ ista cōuersio est p infrigidationē eius ⁊ iō carnē habue-
runt glandosam. 3° videas q̄titatē. tñ p^o scias q in muliere maiores sunt
q̄ in viris: qz in muliere sunt facte pp duo. vnū est vt lac generent. in viro
vero nōr: ideo in muliere debēt esse magne. Itē in muliere facte sunt ma-
gne vt caliditatē quā recipiūt a corde ad cor reducāt reuerberādo: ⁊ hoc est
magis necessariū in mulieribus cū minus habeāt de calore circa cor q̄ viri.
4° nota numex: qz due sūt i hoīe: sicut in oī aīali qd generat vnū aut duo.
in aīalib⁹ aut poligeneis siue generātib⁹ multa plures sunt mamille. 5°
vide locū ⁊ colligantiā ⁊ p^o locū. nā in hoīe mamille sunt situate in pectore:
in aliis aīalibus nō. Et cā qre in aliis aīalibus nō sunt situate in pectore: est
vna quā dat. B. capto pccalleg. qz mamille sunt facte ppter generationem
lactis. lac aut generat ex supfluitate sanguinis bene digesti. multa aut q̄ti-
tas talis supflui in aliis aīalibus trāsīt in generationem cornū: criniū: vn-
giū dentiū ⁊ hñōt. Alia causam dat Arist. in lib. de pib⁹ aīaliū qz alia aīa
lia habent scellas siue solcas. i. tibias anteriores ad inuicē p̄plicatas: ⁊ ideo
pectus habēt strictū: pp q mamille i cor pectoribus nō potuerūt collocari:
⁊ iō habuerūt iuxta anchas posteriores: si sūt aīalia generatiua vnū tñ: vel
dispersas p ventrē si plura generēt: vt porca ⁊ cāis. hō aut cū beat pectus
latū habuit mamillas locatas in pectore. qz cū hō habēt inuamētā: nā lac de-
bet in eis generali ex sanguine subtiliato: ⁊ bñ digesto. Melior aut dige-
stio fit i mamillis circa pectus pp calozē esse in eis fortiorē q̄ i pib⁹ aliis:
⁊ pp eandē cām natura ordinauit venas q veniunt ad matricē: vt ibi dicit
B. pcedere tortuose. ad hoc vt sanguis cōtinue subtilietur: ⁊ bene digera-
tur. scdm inuamentū fuit: qz sunt sicut scutū cordis: ⁊ in hoīe cor bene de-
bet tueri: qz est sine pelle. Tertiu inuamentū est qā caliditatem siue calozē
recipiunt a membris spiritalibus: ⁊ receptū reuerberant ad ipsum sicut
vestimentū vt ibi etiam ponit. B. Et ex his apparet colligantiā earum:
quia ipse colligate sunt cum corde: ⁊ epate per venam ascendentem: a qua
dd ii

*partes sunt duae
furculae*

*sanguis qui
in lac*

non in viro

poligeneri

genero lactis

in furculā ramificant rami q̄ descēdūt supra dorsum. ⁊ intra costas tēdūt
ad mamillas. colligant etiā cū mīrice mediāribus venis q̄ ascēdūt a mīrice ad
mamillas de q̄bus dictū est supra. ex iuuentij pores videre nocumēta.

¶ De Anothomia musculorū pectoris.

*musculus duplex
est musculus*
P Est mamillas sunt musculi. Musculos autē oēs pectoris ano^a
illa discernere nō pores: licet tñ oēs nō discernant qz sunt. 6. atñ
debes scire q̄ istorū musculorū qdā sunt tñ billatātes: ⁊ qdā billa
tantes ⁊ pstringētes. billatātes tñ sunt duo musculi dyasfragmati qui sunt
in inferioribus pectoris. sunt etiā duo musculi q̄ sunt in collo: sed dyasfrag^a
tilat in pre inferiori vbi est spaciositas mag^a. sed illi q̄ sunt in collo dila
tant p̄cavitātē supiorē q̄ est parua. sunt etiā musculi q̄ sunt in dorso: vbi est
origo costarū: ⁊ incipiūt iux^o origine p^e costē. sunt etiā alii musculi multi par
ui. Musculi q̄o q̄ sunt billatātes ⁊ pstringentes sunt musculi qui inter co
stas sunt locati: qz inter q̄libet duas costas sunt duo musculi quorū vnus
habet villos longitudinales alius trāuersales. post musculos sunt ossa.

¶ De Anothomia ossium pectoris.

ossis officium
O Ssa autē pectoris fuerūt plura ⁊ non vnū p̄tinuū: vt posset dila
tari ⁊ pstringi. nā debet esse in p̄tinuo moru. ad morū localem ⁊
volūtariū requirunt musculi mouentes: ⁊ requirunt ossa q̄ sunt sub
stentaculū motionū. ⁊ h̄ est cā vna q̄re iste venter nō fuit tñ musculosus
vt p̄mus: neq̄ tñ ostuosus vt vltimus. Ista q̄ ossa fuerūt duplicia. s. costē
⁊ ossa toracis. costē sunt. 12. s. 7. vere. ⁊ 5. mendose. vere sunt q̄ cū ossib⁹ to
racis sunt p̄tinuate ad coopendū ⁊ p̄plendū pectus. ⁊ cā q̄re vna costa nō
attingat aliā in eēmitatib⁹ est illa q̄ dicta est: vt pectus possit melius dila
tari ⁊ pstringi. Ossa autē toracis sunt septē p̄tinuata cū. ⁊ costis veris. In
ter tñ ista ossa. ⁊ costas sunt cartilagine p̄tinuātes vnū cū alio. ex his autē
ossib⁹ cū cartilaginib⁹ suis p̄ponit vnū mēbrū qd̄ vocat furcula pectoris:
qz ad morbū furcē est bifurcata ⁊ figurata: ⁊ in eēmitate eius directe est q̄
dā scutalis cartilago: vocata pomū granatū facta ad custodiendū os sto
machi. A lateribus autē in costis mendosis sunt cartilagine: vt mollis cū
duro melior fiat p̄iunctio. verū est q̄ omnia ista melius apparebunt si inci
das pectus vbi sunt teneritates costarū ⁊ a latere dextro ⁊ sinistro: tñ ap
parebunt tibi omnia que sunt interius.

¶ De Ano^a pāniculorū pectoris. s. mediastini: pleure ⁊ dyasfragmatis.

mi
Embra autē p̄tenta in pectore sunt pāniculi: cor: ⁊ pulmo: ⁊ ora
ab his. pāniculi sunt tres. s. mediastinus q̄ diuidit cōcavitātē pe
ctoris p̄ mediū ab an̄riori ad posteris: ⁊ p̄pterea diuidit pulmo.

nem p mediū: et iste pāniculus nō est nervosus nec p̄tinuus et vere vnus vī
 alit̄: iste est factus pp̄ iuuamentū cōe. s. vt si nocita fuerit ps dext^a vī sinist^a
 pulmonis nō cōicet nocumētū: alteri pti. Factus etiā vt suspēdat pulmōnē
 ad pect⁹. Itē est factus vt si pp̄ cām aliquā fiat empima h̄ est qđ aggreget
 sanies in pectore: illa sanies nō regurgitet ad aliā p̄tim. postea est pleura:
 pleura est pāniculus i bā durus: i q̄ritate magnus coop̄iēs oēs costas ite:
 rius et ideo colligātā h̄: cū oib⁹ mēbris p̄tētis i p̄cunitate pectoris. Iuua:
 mēta sunt. coop̄ire mēbra p̄dicta: et vt ab ipso pāniculi p̄dictor⁹ mēbroz or:
 tū hēant vt ponit Aui⁹. fen. p^a p̄mi ca. ca^o de mēbris. passiones oīum mo:
 doz et genez pōt pati: max^e in patit̄ passionē apostemofam q̄ vocat̄ pleure:
 sis. vey est qđ pleuresis duplex est. s. q̄a et nō q̄a. Itē q̄a est illa q̄ fit i muscu:
 lis q̄ sunt iter costas cuius acumen est q̄sus cutim extrinsecā. q̄a q̄o fit i h̄
 pāniculo: ex i bā eius pores videre qđ illud apā vt p̄lm est cūcū: pp̄ qđ ipm
 p̄sequit̄ febris acuta. febris p̄sequit̄ rōne loci q̄ p̄pinq̄s et vicin⁹ cordis: sit
 febris ista acuta rōne humoris calī. vide etiā qđ ad tale apā pp̄ sensibilitatē
 pāniculi p̄sequit̄ dolor pūgitiu⁹: et lateris: q̄ hūic pāniculo magi attribuit̄
 latera q̄ ps an̄rior: sed ps an̄rior magi appropriat̄ pāniculo mediastico: et p:
 p̄terea dolor p̄ns p̄ptiam est an̄rior: iste est lateralis: fit etiā q̄ p̄p̄mit pul:
 monē: et ipedit billatationē eius malicia anhelit⁹. fm̄ tussis sequit̄ q̄ emine:
 ria apostemat⁹ simulat̄: et aliq̄ virulē. ia: et erugo q̄ emanat ab h̄ apostematē
 per porositates pāniculi. et h̄ est cā q̄re i pleurēti fit sc̄eat⁹ i p̄n^o rube⁹. po:
 stea alb⁹ et saniosus fm̄ qđ mā maturat̄: et iō appens i p̄n^o subrube⁹. i cōhan:
 tem abreniat: vt ponit h̄y. p^o. afforismoz. et cā est q̄ tūc significat̄ qđ mā est
 subtilis pāniculus est rarus et v̄tus est fort⁹. Q̄o aut̄ ista mā virulēta et sa:
 niosa p̄ pulmōnē expellat̄ et sc̄eat declarabit̄ i ano^o pulmonis. Tertius pā:
 niculus est dyasfrag^a qđ pōt etiā dici musculus cuius situs i pectore est in fi:
 ne pectoris et costaz altius existēs tā i p̄e an̄riori q̄ posteriori. nā q̄tū ad
 eius p̄e carnosam est p̄tinuatū cū cartilaginibus costaz: mēdosaz: et in p̄e
 posteriori cū sp̄odilli duodeci^a ex spondilib⁹ renū. et vtilitas eius fuit ex si:
 tu eius: p^a vt diuideret sp̄ualia a nālīb⁹: ne a cibo hora digestiōis et a fece:
 vapores ellenari pueniēt ad mēb^a sp̄ualia: q̄ ipedirēt mētē et rōnē. et h̄ sag:
 apper: q̄ qñ egritudine patit̄ aut̄ apostema: ledit̄ tūc mēs: et iō alio noīe vo:
 catū est frenū: q̄ frenū est mētis: sic vocatū est diazona ab Aristotele: q̄ 30
 na cingēs p̄ mediū: nō qđ directe latitudinali cingat̄: sed obliq̄ vt dictū est. et
 cā siue vtilitas huius obliq̄at⁹ fuit illud qđ dictū est i ca^o de ano^o mirach.
 q̄ ex h̄ cū mirach p̄primunt̄ hora expulsiōis supfluitates in iestinis: ac si
 eēnt iter assides torcularis cuiusdā. Quātū q̄o ad p̄e mediā eius qđ est ner:
 uosa et pāniculosa colligatū est cū pulmōne: vt ipm moneat motu anhelit⁹
 mediātibus nervis qđ ad ipm veniūt a cerebro et nucha: et ex h̄ apper qđ di:
 uerificatū est dyasfrag^a ab aliis musculis: q̄ alii musculi i loco vbi ossibus
 applicant̄ sunt cordosi et i aliis carnosi. dyasfrag^a q̄o est e⁹rio. cā est qđ dy:
 frag^a p̄ncipali⁹ habet mouere pulmōnē et nō costas. nūc aut̄ oīs musculus
 q̄tū ad cordā eius debet esse p̄tinuatus cū membro qđ debet mouere: et cū

alio q̄tū ad p̄tē eius carnosam. et ex his appet q̄ sit fig^a eius qz est rotūda: oblonga. appet etiā q̄ sit s̄ba eius qz musculosa et cordosa. Appet etiā q̄tū- tas eius. Inuamenta sunt tria q̄ declarata patēt ex dieb. p̄mū est vt sit p̄n- cipiū motus anhelitus. Scdm est vt diuidat inter mēbra spūalia et natura- lia. Tertiū est vt uiuet intestina et mirach ad expellēdū q̄ intestinis sunt cō- tenta. et ex 2° inuamēto appet qz ad apostema eius sequit alienatio men- tis sicut ad frenesim. fig^a distinctiua perquire a. B. 5° de interioribus ca^o de passionibus dyasfragmatis.

C De Anothomia cordis.

Alenatis pāniculis tibi apparebit pulmo in medio cuius exi- stit cor vellatū pennulis pulmonis vt ab ipso aere attractio re- frigeret et calor et spiritus: qui in eo generat contemperet. cuius cordis p^o apparet situs et locus: quia est in medio anterioris et posterioris dextri et sinistri: q̄tum ad cuspidem eius declinans versus sinistrū. q̄tum ad radicem s̄o eius versus dextrū: vt possit bene insufflare calozē et spiri- tum versus dextrā p̄tem: que debet esse calidior sinist^a. et est in medio supe- rioris et inferioris amotis ex mīs: et sic fuit locatū qz sicut princeps et p^a ra- dix oīum membrorū. q̄ sit colligātia eius appebit p̄n: sicut appebit q̄tūtas ei⁹: qz nō nimis magnū neqz puū. mai⁹ tñ est i boīe q̄ i alio aliq̄ ali eiuidē q̄tūtatē: plus h³ de calore i q̄to: sic fig^a tibi appebit: qz est fig^a pinealis. vlt^a piramidalis: qz huius fig^a d³ eē oē qd est excedētis calitatē: qz p̄ba fig^a p̄mi calī est fig^a piramidalis. est et alia rō: distinctio vētriculorū ei⁹ et oriorū ab ipso. 4° debes videre numex p̄tū eius: et ex h³ tibi appebit que sit s̄ba eius: et p̄lo: et inuamētū. numerus aut p̄tū eius est: qz p̄tū eius qdā sunt ex s̄bam eius: qdā s̄o sunt de s̄ba eius. ex s̄bam eius sunt capsula cordis: et orta ab eo q̄ postea appebūt. capsula eius neruea siue pellicularis est bila- tata multū: facta ad tuēdū cor a nociuis: et ne p̄tingat ab aliis mēbris i bo- ra sue expāditiōis: et cā q̄ nō fuit p̄tinua cū corde fuit ne cor in sui motu impediret: pp aggrauationē: fuit etiā alia cā vt p̄tineret quādā aquositate q̄ humectaret cor et rozaret: ne p̄ supflūū et p̄tinuū eius motū exiccaret. et iō. semp in hac capsula repit aquositas: et ideo si exiccat h³ capsula vt p̄uat tali aquositate ad marasimū deuenit al. sic si sit supflua i ictigationē: et tremo- rem et cardacā passionē cadit cor vt ponit. B. 5° de interioribus ca^o 2°. pres aut essentielles cordis qdā sunt extrinsece et qdā intrinsece: extrinse- ce sunt pinguedo: additāmēta cordis: siue auricule cordis: et orta ab eo: pin- guedo satis appet in superficie exteriori cordis: pp finē potius q̄ existat ex pre agētis: qz pinguedo generat a frīdo aut calido diminuto: cor aut est ca- lidissimū. sed genita est pp finē: vt cor pp vehemētē et p̄tinuū motū n^o exic- cet. additāmēta cordis sūt qdā pres pelliculares apte ad dilatādū et p̄trin- gēdū: gēte ad h³ vt qñ i corde nō generat multū de sanguine vlt^a spū i ven- triculo sinistro dilatet: et p̄tineat sanguinē multū: vel spū itū multū: q̄ inter-

dū generat. Sed tu obicies sicut obicit. *B.* loco p̄all. q̄ natura nō fecit cor
 ita magnū q̄ posset p̄tinere oēm multitudinē sanguis & spūs. sed fecit illa
 additamenta. dico q̄ cā fuit q̄ si cor fuisset valde magnū eēt cā debilitatis
 virtutū p̄p̄ dīsp̄sionē spūs. & p̄pterea a talia q̄ h̄nt corda mag^a. sunt timida
 vt lepus: & ceruus. *z^a* cā fuit: q̄ cū nō semp generat ī nobis max^a q̄titas
 sanguis. & etiā spūs vt p̄m p̄cauitas cordis extitisset vacua. sed q̄ iste au-
 rīcule p̄nt facit. p̄bi q̄n nō sunt replete ibi nō erit vacuitas. Itē euitat pō-
 derositas. Que autē sunt orta a corde subsequenti appebit. p̄tes autē intrin-
 sece cordis sunt vētriculi cordis dexter. s. & sinister & medius. scind. igitur
 cor p^o ī p̄te dext^a: & incipe a cuspide eius sic q̄ aliū parietē nō tāgas. sed a
 latere vētriculi medii diuidas: & tūc occurret tibi statim vētriculus dext^r: &
 videbis ī eo *z^o* orificio quorū vnū est vsus epar: & est orificiū per qd̄ vena
 quo ingredit̄ vel egredit̄ vena chilis: & est orificiū maximū q̄ p^o h^o orificiū
 cor trahit sanguinē ab epate & ipm̄ expellit ad oīa alia mēbra: & q̄ p̄ illud
 orificiū h̄z plus attrahere q̄ expellere ordinauit natura vt clauderet hora
 p̄strictionis: q̄n debet expellere: & aperiret q̄n cor dilatat̄ & attrahit tria ho-
 stiola q̄ aperiunt̄ ab eē ad int^r. & q̄ p̄ idē orificiū fit etiā expulsio sanguinis
 p̄fecte decocrit: & nō totus expellat̄. q̄ aliq̄ portio eius expellit ad pulmo-
 nem alia pars eius trāsīt ī sp̄ritū ordinauit natura ne illa histiola essent
 multū depressa: & vt p̄fecta clausione non claudant̄. Nota tñ h̄ duo. primū
 est qd̄ tibi sensus declarat q̄ vena chilis habet originē suā a corde. q̄ cum
 substātia cordis est p̄tinua: & ipsum nō p̄transit: & est maxima iux̄ cor. sicut
 stirps arboris. et *z^o* aduerte q̄ ab ista vena antequā p̄cauitatem cordis
 ingrediat̄ orit̄ vena que circūcirca radicem cordis circūligat̄ vel circulat̄ &
 ab ea rami oriunt̄ dispersi per substātiā cordis: & ex hac vena nutrit̄ cor. i.
 ex sanguine huius vene. postea vō vcrsus pulmonem est aliud orificiū ve-
 ne arterialis q̄ portat sanguinem ad pulmonē a corde: q̄ cū pulmo deser-
 uiat cordi scōm modū dictū vt ei recompenset: cor ei transmittit sanguinē
 per hāc venā q̄ vocat̄ vena arterialis: vena q̄ portat sanguinē: arterialis
 q̄ habet duas tunicas: & habuit duas tunicas. p^o q̄ vadit ad membrū qd̄
 existit ī p̄tinuo motu: & *z^o* q̄ portat sanguinē valde subtilē & colericū. vt
 igit non euaporet: & non scindat̄ hec vena ipsa habet duas tunicas: q̄re di-
 cta est vena arterialis: & ī orificio isto vel istius vene sunt tria histiola q̄
 aperiunt̄ ab intus ad eē: & claudunt̄ ab eē ad intus p̄fecta clausione q̄ per
 hoc orificiū cor tñ debet expellere a se hora p̄strictionis: & non debet retra-
 here aliquod hora dilationis. hoc viso scinde vētriculū sinistrum ita q̄ ī
 medio remaneat paries ī quo vētriculus medius. & tūc tibi statim con-
 cauitas apparet vētriculi sinistri cuius paries est spissior pariete ventri-
 culi dextri. Et hec fecit natura p̄pter tria. p^o q̄ h^o vētriculus debet conti-
 nere sp̄ritū. dexter vero sanguinē. sanguis autē grauior est sp̄ritu. p̄pter
 qd̄ ratione p̄tentor plus aggranaret pars dextra q̄ sinistra: & ideo cor nō
 fuisset equalis stature. vt igit eēt equalis ponderis fecit parietem sinistrū
 grossiorem: vt recōpensaret suā grauitate grauitati sanguinis. Alia cā est

qz d3 ptenere spm q facile e resolubilis. vt igit nō resoluat pies fuit spissus:
Tertia cā est: qz h ventriculus d3 generare spm ex sanguine. spūs aut ge-
nerat ex sanguine a forti caliditate subtiliā z euaporāte. fortior aut est cal-
ditas qn est i mā z sba dēfiori. qre pies hui9 ventriculi fuit spissus z dem-
pius. In pcauitatib9 aut ei9 circa radicē sunt duo orificia. vnū est orificiū ar-
terie adorti q d3 adorti qz imediate a corde orta: vt qz est pncipiū originis
oīum arteriarū q sunt i corpe. z p istā trāsmittit cor spm i ipso gnatū ad oīa
mēbra qn pstringit. z ppter ea nā ordinauit i pno istū orificiū tria hostiola
dēpfa valde: q pfecta clausione claudunt ab ex ad intus z apiunt ab int9 ad
ex. z orificiū h est valde pfundū. aliud est orificiū arterie venalis q d3 arte-
ria. qz vaporem portat. d3 venalis qz tñ vnā h3 tunicā: qz nā nō fuit multū
solicita de custodia ei9 qd p ipam trāsit: qd est vapor capiosus vel aer quē
attrahit cor a pulmone: z qz p istā venā cor attrahit z expellit: nā i h orificio
posuit tñ duo hostiola z sūt hostiola ista multū elenata vt appodient pter
cordis qn expellit z trāsmittit spm: ne p ipm spūs expellat: z ista sunt mira-
bilis opa nature. sic mirabile est opus ventriculi medii. nā iste ventriculus
nō est vna pcauitas. sed est plures pcauitates pue late magi i pre dext^a q i
sinistra ad h vt sanguis q vadit ad ventriculū sinistrū a dext^o cū debeat sic
ri spūs ptenue subtiliet. qz subtiliatio ei9 est ppatio ad gnatōē spūs: z nā
trāsmittēdo aliqd p mēbra vel viā aliq: nūq trāsmittit illud ociose sed ppa-
rando ipm ad formā quā d3 suscipe: vt frequēter ponit. *l. i lib^o de iuuamē-
tis. vt i 5° de venis mesaraicis: z h de ptribus sbalib9 cordis. alie sunt pres
q sunt orie z ista. 4. sūt. s. vena chillis: vena arterialis: artaria adorti. z arta-
ria venalis: z duo vadūt ad pulmōē cū9 anothomia statim videas.*

C De anothomia pulmonis.

e X dictis aliqliter appere pōt sba pulmonis. z numer9 priū ei9: nā
ipse ppositus est ex triplici vase: ex carne molli: z pāniculis: ex va-
se triplici. s. ex vena artariali q orit ex dextro ventriculo cordis: q
portat sanguinē nutritiū ad pulmōē. 2° ex artaria venali q orit ex sini-
stro ventriculo cordis portās vapores capiosos ad pulmōē z portās ae-
rē ad cor a pulmōē. et 3° est trachea artaria q ad pulmōē apporiat aerē:
z ab ipso ad ex retroducit: z h vasa oīa pueniūt i h: q qn ad pulmōē veniūt
i duos ramos diuidūt. vn9 vadit ad dextrā eius pte. alē ad sinistrā. qz cor
itēz diuidit i duos ramos magnos: qz vnus vadit ad pte supiorē. pulmo-
nis. alē ad pte iferiorē: postea oēs vadūt se diuidē vqz ad ramos capillares
z minimos z ad inuicē cōtinuant z interunt sic rete: z pponūt sic rete sban
pulmonis: z sic vene sban epatis. Et scias q rami trachee artarie sunt iux
ramos vene artarialis vt cibent ab ea. z iux ramos artarie venalis vt aerē
trāsmittāt ad artariā venalē: vt cū portet ad cor z a corde bucāt ad trachēā
artariam iste tñ vie vframi q sunt iter eas sunt ita stricti vt sint inuii. san-
guinis z puli aeri trāti z exeūt: z iō si dilatant supflue pōt fieri exitus san-

gulis sine ruptura a pulmone. p̄cauitatē ⁊ vacuitates retis hui⁹ replet ca-
ro mollis ipsi pulmōnis: ⁊ h̄ est ps ⁊ a ei⁹. 3^a q̄o ps ei⁹ ē p̄aniculus ei⁹ ra-
rus ad quē em̄ant orificia horū vasorū: vey est q̄ orificia vasorū trachee arta-
rie sūt maiora orificiis aliorū vasorū: ⁊ aptiora. 4° q̄z orta sunt ex stipite maio-
ri ⁊ latiori. 2° q̄z sūt cartilaginosa ⁊ nō pelliculosa ⁊ iō cū sint duriora mag-
p̄nt stare apta. ⁊ ex his vltiori⁹ nota viā p̄ qm̄ a pectore ad pulmōnē ⁊ tra-
cheā artariā expellit screatus vlt̄ sanies siue sanguis emanās a pectore: vt i
pleuresi vlt̄ a p̄cauitate eius vt i emorzoica passione ⁊ empimate: q̄z qm̄ n̄ i
his locis est aggregata ipsa diuidit ad minima: ⁊ fortitudine pectoris ipellit
ad pulmōnē: ⁊ qm̄ pulmo dilatant orificia vasorū trachee artarie maḡ ap̄iūt
⁊ p̄ illa efuccat m̄ām p̄dētā: ⁊ nō p̄ alia orificia aliorū vasorū: q̄z nō sunt sic la-
ta: neq̄ dilatant hora anhelitus ⁊ tūc ex vasis illis ille humor vel liquor ex-
pellit ad vias latiores: ⁊ ex illis ad minores donec ad originē pueniat cāne
pulmōnis: ⁊ tūc cū tussi ex̄ expellit ⁊ tussis ē adiuuat ad penetrādū hūc ca-
rarrū i canales iā dictos: ex his paparet q̄b̄ expurgat h̄ m̄ā: ⁊ bato q̄ nō p̄-
ueniat ad cor. Sed li expurgaret p̄ alia duo vasa bñ de necessitate pueni-
ret ad cor. h̄ oia habent a. 2°. q̄. de sterioib⁹ ca. iiii. sic q̄ p̄z numer⁹ p̄tū lre
grātū pulmōnē. pres ei⁹ q̄ritate. sūt. v. s. due i pre sinistra ⁊ tres i pre dex-
tra. q̄z 3^a b̄z pomū gnatū siue culcitra: q̄z sup̄ ipsā sedet vena chillis: ⁊ arta-
ria: i directo cordis i loco vbi vena ascēdit ad cor: ⁊ ex h̄ pores videre q̄rit-
atē pulmōnis: q̄z si sit pius nō iflatus: si tñ sufflādo ipm̄ iflaueris videbis
ipsum magnificari: maior tñ est q̄ritas eius i dextra q̄ in sinia q̄z i sinia ē cor
locatū ibi occupās locū. Sig^a eius patet q̄z ad figurā clibanī figuratus est:
in pre posteriori longiorē habēs magnitudinē q̄ i anteriori. ei⁹ colligātia pa-
tet ex dictis. ⁊ iuuamentū. ⁊ eius egritudines satis sunt note: nisi q̄ debes
excoicare ramos trachee artarie ⁊ videre annullos rotundos q̄s expuūt
piptici ⁊ p̄tici q̄z illi sunt rotundi. Sed habens vlcus i cāna pulmōnis de
cuius ano^a statim psequendū nō expuit annullos sed cortices. ⁊ si ānullos
expueret nō tamen rotundos cuius cām dicemus.

C De Anothomia venarū guidem.

Xpedita ano^a pulmōnis oꝝ videre anothomiā trachee artarie: q̄ ē
e via ad pulmōnē: sed vt ei⁹ anothomiā videas p̄fecte oꝝ p̄mittere
anothomiā q̄z dā q̄ cū eo hēnt colligātiā. oꝝ q̄ vt ex carnes collū si
ue gulā ⁊ videbis musculos longitudinales supra q̄s notabis venas guidē
ex vtroq̄ latere vnā. qd̄ sit iuuamētū horū dixi i ano^a pectoris illis eleuat̄ i
uenies duas amigdalas ab vtroq̄ latere vnā: q̄ sunt carnes glādose facie
ad formā ⁊ figurā duarū amigdalaz: quaz iuuamētū suirvt humiditate quā
generāt ⁊ aggregāt humectēt tracheā ne exiccet pp̄ mortū. scdm̄ iuuamētū
fuit vt replet ⁊ adequēt loca gule: q̄z gula pp̄ epiglottū i pre supiori ē val-
de tumida: ⁊ i pre inferiori pp̄ stricturā trachee ē valde gracilis. amigō q̄ ille
posite ifra epiglottū adequāt. tertū iuuamētū est vt sint scutū venarū ⁊ ar-

tertiar apoplecticar: q̄ portāt sanguinē ad caput: et artia portāt spm̄ q̄ postea
 i rete qd̄ p̄terit p̄flato sub cerebro sit aialis: et iste vene vocant apoplectice
 qz ex ear plenitudine frequēter fit apoplexia. vocant et vene sōni: qz ex nālī
 opilatiōe scā i rete iā deō: catur somn⁹. vocant et pfundū qz sūt locate i pfū
 do iux̄ siue supra musculos spondillū colli. et vt ei⁹ originē videas scide fur
 culā: et accipe trūcū artarie adorti ascēdētē et vene ascēdētē et videbis q̄ anq̄
 egrediat furculā ramificat p̄o i duos ramos qz vn⁹ vadit ad prē dextrā alē
 ad prē sinistrā. et anq̄ ad subassellā deueniat alē istoz ab alterutro: descēdit
 vena p spōdiles dozi ad nutriēdū octo costas et ptes supiores pectoris. po
 stea penetrat passellā qliber p̄dictoz: et vadit ad domesticū brachii et i cubi
 to appet. s. i curuatura cubiti: et dī basilica et est iserior. et ex his pores viderē
 quō basilica hāc p̄tinuitatē cū vena q̄ nutrit ptes pectoris supiores. Et sic
 appet cā q̄re i p̄curefī i q̄ dolor ascēdit supius vsq̄ ad furculā p̄petit flob⁹
 basilice vt ponit. y. 2°. re accu. et. B. ibidē. postea aggredit furculā et ramifi
 cat i ramos qz duo obliquant et vnus eoz vadit ad brachiū dextrū: et alē ad
 sinistrū: et vadit p siluestriā prē brachii. et appet i curuatura brachii: et dī cesa
 lica. et hz euacuare a capite qz p̄tinuata ē cū venis duab⁹ directe pcedētib⁹
 sup⁹ ad caput. et isti dicunt vene p̄dicte apoplectice. et sic dixi de venis ita et
 eodē nō pcedūt et artarie. postea iux̄ istas artarias et venas apoplecticas in
 uenies neruos duos magnos descēdētes a cerebro a sexto pi neruoz. vn⁹
 a late dextr⁹ alē a sinistr⁹: et ex vtroq̄ formant et ramificāt nerui reuersim: q̄ sūt
 nerui vocis: q̄s videb⁹ suo loco. Residū aut dextrī cū isofago p maiori prē
 iungit: et i os stōi ramificat. et tēdit vsq̄ ad fundū: et aliq̄ ps ei⁹ isra furculā
 cū venis et artariis et capsula cordis iungat. s. sinister p maiori prē cū mē
 bris spūalibus p̄plicat. et q̄trū ad aliqd̄ eius cū naturalibus coniungitur.

De Anorthomia oris.

Is mēbris excarnatj ellena simul tracheā artariā: isofagū: sed h̄
 nō poteris nisi alia mēb⁹. s. oris ellenes. icide ḡ: et ellena mādibulat
 iseriores a supioribus: et h̄ faciēdo notabis anorthomiā oris. nā ip
 sius oris p̄o occurrūt tibi labia: et iserius et supius: et h̄ labia sunt p̄posita ex
 neruis: carne: et cute mira omixtione: ita q̄ cutis a carne nec caro a neruis
 p̄t separi: n̄ pāniculus ab eis dē: et h̄ fuit qz labia debebāt moueri q̄sus oēm
 dīā positionis. sursum et deorsum: an et retro: dextrū et sinistrū: vel q̄ opor
 tuit q̄ h̄ent diuersos et plures musculos qd̄ est ipossibile: pp grauedinē. vlt
 oportuit q̄ carnē et neruos h̄z oēm dimēsiōnē h̄ent p̄mixtos. coopiuunt et
 labia pāniculo q̄ oris a tunica intrinseca meri p̄tinuata cū tunica intrinseca sto
 machi: sic et oīa mēbra oris: vt sint sensus eius: cuius est stomachus. et pp h̄
 p̄tingit q̄ i vomitu futuro tremūt labiū iserius. post labia sūt dentes nume
 ro. 32. s. duo duales iseriores: duo incisivi: duo canini. 4. maxillares: et sex
 molares. et totidē supiores: et dentes p̄ncipli sunt facti pp p̄tritionē et diu
 sionē cibi: p̄arto pp vocē et dissictionē. loq̄le sic et labia, et iō carētib⁹ dētib⁹

vel labijs nō bñ loquunt. post dentes est lingua cuius anothomiā referua.
 postea vide palatū habens cōcauitatē i cacumine superiori vt fiat intonatio
 vocis: et reuolutio agilis ipsius cibi qñ dentibus pterit. i fine palati vide-
 bis vucā pendente ad modū grani vucē: iō vocata est vucā in sba existēs
 rara. spongiosa qz pnciplr est facta vt supfluitatē descendētē a capite hora
 rcumatissimi recipiat: ne ad mēbra itēriora descendat. ppterea apostemat: est
 etiā formata vt vocē modulz refrāgendo aerē: q est materia vocis: sed iu-
 namentū eius ē vt aerē q ad pulmonē vadit et attrahit p nares et p os rep-
 cutiēdo aliquādiu in ore retineat ne frigidus sed alteratus ad pulmonē p-
 ueniat et ppterea cōtingit q habentes abscissam vucā multū sunt catarosi.
 et ideo prohibet ab auctoribus ne incidat. sed si putrida aut apostemata sit
 debet aduri. est etiā alia cā: qz ppter sitū et substantiā eius quādo inciditur
 raro consolidat. sed sanies ibi congregatur putrida et semp sentiunt fetor
 oris et ideo melius est vt cauterizet ferro ignito. modus aut vt habeat ca-
 nula ferea vel lignea limita luto sapiētē vel creta vt ponit Aliuce. 4. fen. pri-
 mi canonis capto de curatione ppter cauteriū: et apio ore et interposito in-
 ter maxillas ligno rotundo: in vna extremitate cānule imponat vuula: po-
 stea ferrū ignitū p cōcauitatē cānule intromittat et cōtingat vuula et caute
 rizetur. post vuulā vero sunt fauces: et loca ampla glādosa apta suscipe sup-
 fluitates. et ideo frequenter apostemantur: et apostema eoz licet err^a nō eni-
 neat: eminet tamen intus: et ideo si os aperiat et in profundo aspiciat appet-
 tumor: et ideo fit ibi squinantia in secūda specie et vocant vulgares gotiū: et
 in fine siue termino hoz existit principiū cāncr meri: et ibi videbis mēbrū
 vnū cartillaginosum cū magna sapiētia a natura fabricatū qd vocat coop-
 toriū: qā hora trāsglutionis cibi claudit foramē epiglotti ad hoc vt aliqd ci-
 bi vel potus nō descendat ad pulmonē: qui posset esse cā suffocationis. et iō
 cōtingit si aliquis ridendo transglutiat: q tunc vadit aliqd ad pulmonē: qā
 hora risus stat epiglottis apta: et tunc videtur suffocari.

C De Anothomia meri et trachee arterie.

Is expeditis ellena vt agilius et leuius videas anothomiā rest-
 duoz: meri: cū trachea et his ellenatis nota substantiā p^o eoz. nā
 sba meri est pellicularis: et mollis. sba trachee ē pellicularis et car-
 tillaginosā: et cā fuit qā meri est via cibi q interdū deglutit in multa qritate
 pp qd oz interdū viā eius billatari. s trachea est viā aeris penetrantis ad
 pulmonē q cū leuis sit: nō solidus p viā penetrat q stat apta. viā aut pelli-
 cularis pp moliciē nō stat apta. sed paries vnus cadit supra altē. non fuit
 cāna h ossuosa: qz bz esse flexibilis pp formationē vocis. Itē ipediret trāsl-
 tū cibi multi et solidi p meri: et ob hanc cām non fuit tota vna cartillago sed
 fuit plures cartillagines cōtinuate p pelliculas simul: et iste sunt sicut circu-
 li qdā nō tamē cōpleti sed in fig^a. L. residuū aut cartillaginis cōtinuat sba
 pellicularis in directo meri. et hec fuit ne sba dura cartillaginosā cōprimat

meri et impediat transitu cibi. et ideo scire debes quod a parte anteriori canna est cartilaginosa: quod si sus preter illam non praegit meri. Item tunc tuet magis a nocturnis. si si sus preter posteriore est pellicularis et hoc usque ad epiglottim: quod tota est cartilaginosa propter carnem quam dicitur: et sic appetit sibi carne. si sibi meri est composita ex duplici paniculo siue tunica intrinseca quam villos longitudinales ad attrahendum huius: et extrinseca quam villos latitudinalis aptos ad expellendum illud quod attrahit ab intrinseca. verum est quod prima principalior est. ex his per iuuamentum horum: et numerus primum eius preter partes trachee quod preter quando principalis huius quam dicitur epiglottis. cuius anothomia postea ponam. 3° videas vnam ex parte operitiam. nam meri est longius et maius canna: quod tendit usque ad dyasragm: et infra ipsum primum cum ore stomachi: si canna pulmonis non descendit nisi usque ad furculam. et cum per quod pulmo statim est sub furcula: si os stomachi est immediate sub dyasragmate. Differunt 4° in situ siue loco: nam meri magis est positum in profundo sius spodilles dorsum et colli. si trachea artaria magis est posita anteriorius. et cum fuit triplex. vna fuit cum trachea sit magis dura cartilaginosa: et meri pelliculosum potius magis tueri canna ab extrinsecis alterantibus meri. quare magis fuit posita iterius. 2^a cum fuit quod per tracheam attrahit aer cuius primum huius est ingressus: et ideo ipse debuit huius situm directum. ad os et sic huius: quod positum est anteriorius sicut os. 3^a cum fuit: quod si meri fuisset positum anteriorius sius gula vel oportuisset quod sius finem trachee meri obliquisset sius dorsum: vel quod a fine canne usque ad principium oris stomachi fuisset vacuitas: si vtrumque est inconueniens. nam secundum est impossibile. primum autem pareret nocumendum et impedimentum in actu transglutendi. his visis ellena meri incipiendo a parte inferiori cum sollicitudine ne tangas aliquem nervum reuersiuum. verum est quod facit separat a trachea usque ad epiglottim. ibi quoque difficultas: propterea quod tunica meri dispersa est in epigloto et ideo ab eo non facile separat. et hoc fecit nam sagaciter ad hoc ut hora transglutitionis cum meri ellenuat ad os: ad attrahendum cibum. epiglottis etiam ellenet ne sui duricie cum sollicitudine impediat transitu cibi. et ista continuatio non fuit necessaria in tota trachea: quod ipsa secundum totum preter epiglottim non est cartilaginosa. et ex hac anomalia manifestat sententia. B. in libello de motibus liquidis: quod epiglottis hora transglutitionis non mouetur sursum quod aliquomodo moueat ex se: sed quia trahitur ab isofago propter continuationem dictam. et hec sufficiant de anothomia isofagi: siue meri: et canne pulmonis.

De Anothomia epiglottis.

Leuato meri videbis eximitate carne pulmonis grossam: et solida quam nominat epiglotim. et hoc epiglottis est composita ex quadruplici sibi. scilicet pelliculari quam vellat: propter carnem dictam. et ex musculis et nervis et cartilaginibus. musculi ut dicit. B. 8° de iuuamentis sum. 20. f. 12. inter cartilagines eius: et 8. iter epiglottim et membra circuiaccntia: non tamen omnes perfecte possunt discerni. nervos autem inuenies ascendentes ab unoquoque lateris trachee artarie vnum: et isti sunt rami orti a nervis supra positis descendentibus supradictis: et oriuntur ab eis iuxta cor et superius reuertuntur: ideo isti vocati sunt nervi reuer-

sunt: siue nerui vocis: qz pprie sunt principii motus vocis. et cā qre hi nerui reuerſiui fuerunt et nō directe ad epiglottū venerūt a cerebro fuit qdruplex vt ibidē ponit a. B. li. de moribus liqdis. vna cā est qz isti nerui sunt principii magni motus et fortis et spissi. pp qd debuerūt esse fortes qre sicci: qz nerui motui qto sicciores tāto fortiores. nūc aut fūt sicciores qto magis a cerebro remotiores: qz iux cerebrū et originem eoz nerui sunt valde molles. pp qd vt essent remoti a cerebro natura trāsmisit eos vsq ad cor: postea reflexit supius: et reflexit iux loca calida vt cor: et arteriā adorti vt fierent sicciores. 2^a cā fuit qz cū vox sit motus qdā volūtarius. vel facta a motu volūtario: pncipiū eius debet esse cerebrū: et qz cerebrū nō pōt multū moueri: taliter ordinauit natura istos nervos: vt cerebro modicum moto moueret epiglottē fm impetū volūtati ipsius. mō h sit p h qd nerui illi sunt situati ad modū freni et habenar: et ideo dicit ibi. B. qz cerebrū vtit his neruis ad mouedū epiglottim: sic miles vtit frēo et hēnis. 3^a cā est ista qz vox lz depēdeat a cerebro tāq a p^{no} volūtariū motus: depēdet etiā a corde tāq ab eo in quo formant^r pceptus: et ideo cū sit operatio cōis cerebri et cordis: nerui qui sunt infra vocis debēt cōiccare cordi et cerebro: et ideo cū ortū habeāt a cerebro trāsitu debuerūt hēre iux cor. 4^a cā fuit: qz nerui ad musculos debēt puenire iux pncipiū eoz: et nō finem. pncipiū aut musculoz epiglottis est vsus prem inferiorē. qf nerui ad eos veniētes ab inferiori pte ad eos debēt puenire: qre reuerſiui fuerūt: et isti nerui lz manifeste appareāt tm duos: tm multiplicant postea fm multiplicationē musculoz. et ex his potes videre qūo ex incisione neruoz pōt incidere lesio et vocis amissio. Itē q qn incidunt nerui descēdētes simul amittit vox et imen cū ictu. et qn incidunt solū nerui amittit tm vox: et nō alie opationes ipediunt. post neruoz anorthomiā ellena nervos et musculos et spice tres cartillagines. p^a anterior maior est oib⁹ elipcalis siue scutalis appellata ad similitudinē scuti siue elipci. Itē qz posita ad exteri⁹ ad defendēdū vt clipe⁹. 2^a qo est ad pplen dū totū qd deficit ex p^a: et h vocat nomen nō habēs. et cā qf fuit facta epiglottis pplete cartillaginosa: est vt sit magi sonora: vt ad ipsam fiat melior re fractio: et nō ipediat cū h trāsglutionē: qz elleuat hōra trāsglutiēdi ad superiora cū meri pp cām supradictā. 3^a est q existit in medio et vocat cimbalaris. in medio aut eius est lingua fistule dicta fistula ad similitudinē fistule artificialis vel sic notata est ad similitudinē fistule nālis et puenientius est dictū.

De Anorthomia lingue.

Xpedi. his q circa pulmonē et cānā eius: et epiglottim: tūc reuert^r lingua q fabricata est i osse facto ad figurā vel rē laudē: hūit
 e .n. i suo fūdamento os: vt ab eo sustentet: et etiā qz diuersis et v⁹ r⁹lis bz morib⁹ moueri: vt ei iniat et eidē affigat: qz ois mor⁹ localis bz esse ad aliqd fixū: et h est cā qf os illud fuit sig⁹ laudē: qz si fuisset tm vnū oblogū aut pcellisset directe deorsū: tūc penetrasset epiglottim. vt meri vt steteret

in latere vno: et tunc lingua non existeret directa sed ad idem latus plicata: postea scindit lingua per medium et videbis magnas et plures artarias ad eam venientes ut facilius moueat et magnificet. videbis etiam duo paria nervorum. scilicet motorum: qui magis profundant in profundo et radice lingue: et sensitiuorum qui in superficie et paniculo eius expandunt ad basium sensum gustus et tactus. et sic iam pervenisti ad anothomia vnius orti a cerebro. et vnius sensitiui.

De Anothomia capitis.

Is expedit assue caput quod est ventis postremis continens omnia membra aialata: et spiritus cerebri quod est immobile: et ideo caruit musculis. situs eius est per superioris corporis. Quia autem situs eius est supradictus. et ex his appetitum ipsum ipsius. scilicet sibi eiusque de se ostensum est potius quam musculorum. appetit 2° situm et locum eius: et ex superioribus et sequentibus apparebit colligata eius. appetit 3° quantitas eiusque: huius ventis in homine est magis quantitas respectu aliorum et maioris quam in alio animalis eiusdem quantitas cum homine: quia huius continere cerebrum quod maius est in homine quam in alio animalis eiusdem quantitas. et huius huius ventriculos maiores et magis distinctos. figura autem capitis et foras apparet: quia est figura spice lenis preesse ex utraque parte lita quia huius anteriora et posteriora gibborositates quod dicitur huius dextrum et sinistrum huius planitie. Quia quod fuit sic rotundumque talis est omnium aliorum capacissima. et quia ipsa non potest tangi nisi in puncto: et per huius a rebus exterioribus tuta. his autem duobus indiguit caput quia huius est capacissimum per cerebrum et quia valde dispositum extrinsecus alteratibus. huius est tantum ab eis quod figura fuit spice non tamen fuit figura perfecte rotundum lenis preesse ex utraque parte per distinctos ventriculos cerebri et per ortum sensum particularium a preanteriori quod fuit figura predicta. Et ex his appetit quantum quod pervenit in quantum in ano cuiusque membra. scilicet inuenerunt eius quod est cor et generale. scilicet continere membra aialata et spiritus cerebri: et orta ab eo. Sequitur 6° et ultimum videre numerum partium eius. pre autem capitulum eius huius An. i. 3°. scilicet. p. a. ca. huius sunt. x. scilicet. capilli: cutis carolpaniculus exterior: cranealpaniculi intrinseci duo: cerebrum: duo paniculi sferiores: rete mirabile os basilare. et adde undecimum ut orta. Capilli in capite fuerunt generati et ex necessitate materie et finis ex necessitate materie quia cum caput sit caminum totius corporis recipit fumosas supfluitates a toto corpore que sunt materie pilorum: et ideo per cutem eius egrediuntur. et formant pillos magnos vocantur capilli: necessitas finis fuitque cum caput sit expositum rebus exterioribus alteratibus huius capillos ut per eos meret a nocivis extrinsecus alteratibus. capiti grossa est quia capilli debent esse firmati et fixi in ea que debent huius radices magnas et grossas: et ideo cutis grossa fuit: et quia est scutum et vellamen ossis et cerebri: cum supra craneum non sint musculi: caro appetit in fronte partibus et circa mandibulas. ellenuata cuti cranei apparebit ubi paniculus exterior facies per tria inuenerunt. vnum ut craneum a cuius et cutis a craneo sine meo non tangat secundum ut craneum per huius paniculum sentiat. Tertium ut per huius paniculum dura mater suspenderit craneumque huius paniculus generat ex nervis et ligamentis orti a dura matre penetrantibus per commissuras et poros cerebri extra craneum ex quibus preteritur paniculus hic exterior.

The Anothomia cranet.

*Craneū est os magnū circūdās cerebrū exterius. i. cuius rati-
 rate exiit cerebrū locatū: 7 iō magnū est h̄ os i hoīe sic 7 cere-
 brū. ci9 situs est: q2 vellarū est pri9 p̄dict9 pp necessitatē dictā: 7
 vellar cerebrū pp necessitatē ei9 dictā. Istud craneū nō fuit vnū p̄tinuū. i.
 pres hūit 7 h̄ p̄ multa. p̄o vt si fieret nocuētū i vna pte. alcū nō cōicaret
 vt toti. 2o vt fumositates possit p iūcturas eē craneū expelli. 3o vt q̄
 medicaminū tpe necessitat9 possit ad sbam cerebrī penetrareliste pres p̄ti-
 nuatē sūt iūcturis q̄ vocant̄ adozee. s. seratiles: nō. n. fuerūt nodatiles qz nō
 debēt moueri ista ossa s̄ fuerūt seratiles vt firmiorē facerēt colligatiā. 7 iō
 detales sūt 7 fuerūt duplices. s. q̄e 7 mēdose. Q̄endose sūt due. s. in vtr̄q;
 tpe vna 7 dicunt̄ mēdose qz nō penetrāt iteri9 s̄ tm̄ apparēt exterio9. q̄e q̄
 sūt tres sic tres sūt vētriculi. s. coronāl fca ad modū coronel sagital̄ p̄rūpēs
 h̄m̄ lōgitudinē ad modū sagitte vt lincez 3o adozee lauda: q̄ p̄tinuat craneū
 posterio9 qd̄ ē fiḡ laude 7 fuit fiḡ istius os posterius: qz cerebrū posterius
 est figure piramidāl: q̄ sit cā istius appēbit i ano^a lōc cerebrī posterioris:
 ex his appet q̄ i gñe qñq; sūt ossa capitis. s. os frōtis: duo p̄ietes craneilos
 laude: 7 basilarē qd̄ statim videb: 7 ex his p3 qd̄ sit iunamētū cranei: 7 p̄tiū
 eius. Egritudines eius sūt oīuz generū pōt. n. pati malā 7 plonēlā p̄lōfōnē
 p̄tinuatā i q̄ nota q̄ ipsa piculosa est: qz discoopriū est aeri: 7 a p̄pinqns ex-
 trinsecis alteratibus: 7 maxime si fiat in loco iuncturaz 7 sp̄it̄ i loco q̄ b̄
 bregma: 7 est pars mollior 7 gracilior q̄ sit in craneo 7 tardius induratur 7
 hoc in pueris: qz ibi sit p̄iunctio siue vnio duaz iuncturaz.*

De Anothomia dure matris 7 pre matris.

e. Xpedito craneo videb' pāniculos buos sub eo. s. pia matrē & bu-
rā matrē factos vt vellēt cerebrū & vt cerebrū non tāgāt acra-
neo qd est valde durū & iō iux' crancū imēdiate existit dura mīf-
solida & dura est: & iux' cerebrū est pia mīf q' moll' & hūida ē vt nō ledat cere-
brū: & ē q' i ipsa p̄tinent siue p̄tēte sūt vene qbus mediātibus nutrit cere-
brū. & ex h' apper' q're buo fuerūt pāniculi: q' h' fuit: vt durus nō p̄tingeret
cerebrū & vt moll' nō p̄tingeret craneū. est ēt alia cā: vt si nocumētū accide-
ret vni nō cōicaret cerebrū & dura mīf magi est alligata craneo vt suspēdat
eī & vt iō p' ip̄s siue suas porositates trāsmittit musculos & ligamēta. h' ēt
dura mīf p̄tinitatē cū cerebro vñ penetrat p' ip̄s dīdēs ip̄s p' mediū i dex-
trū & sinistrū vsq' ad vētriculū anteriorē & est dīdēs ēt ip̄s i antrō & posteriorē:
& iō dīdit antrōs cerebrū a posteriorē: fuit h' necessariū q' vñ est diuersē
p̄ctōnis ab aliō: sic diuidit dura mīf ita ēt & pia mīfimo magi: q' cū pia mīf
sit substāculū venarū nutritiū cerebrū: bīsa est p' canernositates cerebrū
vt nutrimentū tribuat cerebrū: sic pen. tranit vsq' ad vētriculos cerebri &
circūcirca vellari sūt vt pāniculo subtilissimo vsq' ad finē mediū: nā vētricu-
lus posterior pāniculū nō indiget. pp' siccitatem eius respectu anterioris.

De Anothomia cerebri.

P Anniculis eleuatis appebit cerebrū i hoīe maiō i p̄ritatē q̄ i aliq̄
 alio aīali eiusdē p̄ritatē: qz cor hz calidiuſ eisdē: idiget pp opatio
 nē intellect9 plurib9 spiritib9 aīalib9: z h cerebrū hz duas pres. s.
 aīriore z posteriore. ps posterior est diuīsa fm dextrū z sinistrū: z h diuīſio
 est appens manifeste in sba cerebri: z ex p̄nti i vētriculis ei9: sba ei9 est sba
 medularis frigida z humida diuerſa ab aliis medulis: qz nō est p̄tēta vt cra
 neū nutriat: s3 pot9 craneū nutrit vt p̄tineat cerebrū: ei9 iuuamētū est vt
 spm vitalē sui 9° ne p̄tēper: vt fiat aīalis postea 9° vade sc̄dēdo lenit p me
 diū donec puenias ad vētriculū aīriore magnū: z aī9 p̄fundas vsq ad la
 cunā nota vētriculū eē diuīſū vt bixi i dextrū z sinistrū: z p̄ietes hinc inde
 sunt deſcēdētes vsq ad basim z diuidētes dextrū a sinistro: z tūc statū vide
 bis āplitudinē vniuscuiusq vētriculoz i aīriore p̄te ei9. s. In āglo aīriore
 locata est fantasia: q̄ retētia est sp̄z a sensib9 p̄ticularib9 receptaz i āglo po
 steriori est imaginatīa q̄ est apphēſiua har sp̄z i fanta⁹ retēta: z eas app
 hendit p̄ponēdo z diuidēdo diſcernēdo h eē h. i me^o 9° hui9 est sensus cōis
 q̄ est apphēdēs sp̄s dēclaras a sensib9 p̄ticularib9 z iō sensitīua terminat ad
 illū locū vt riuū ad fontē vt videbis. z h oīa sunt dēā fm sniam 2^lui. de 9^{tu}
 rib9 aīalib9. Et h fm sniam Ba. z Ari. ibi tūc sit sensus cōis q̄ diuerſimode
 pōt dici: z fantasia z imaginatio: vt aks dēclarauī. Et ex his p̄nt patere iuuā
 mēta hui9 vētriculi: qz iuuamēta sunt vt imaginationi: fantasie: sensui cōi
 defuiat: z vt oīb9 sensitīuis sine oīgāis sensuū tribuat spm aīalē vt sentiāt
 z ex his appent nocumēta q̄ i h vētriculo z cerebro aīriore p̄tingūt. qz i eo
 possent oēs egritudines fieri solo p̄tinuitatē mala p̄plexiolq̄ si sint i pānicu
 lo dolorē cāndz si totū circūdāt pāniculū vocat ouū si mediā p̄tē emigraneā
 pōt ēt pari egritudinē q̄ est apālz si sit i pāniculis calidū vocat syren qd̄ si re
 quēter p̄tigit si sit frigidū vocat litargia. si 9° sit i sba cerebri pessimū est et
 mortifex. z pōt pari egritudinē p̄pōnalē q̄ si est oppilans nō ex toto: aut est
 sba vaporosa z sic est 9^ligo z scotomia: aut est humoralis z sic est stupor: pa
 listis z hmōi. si sit oppilās ex toto: aut oppilat vētriculos z sbam simul: aut
 vētriculos tm̄. si vētriculos z sbam sic est apopleſia. si vētriculos tm̄ sic est
 epilēſia. vey est q̄ h oppilatio est oppilās vētriculos alios: h nō tm̄ quātū
 aīriore. 2^lbetia 9° est de genere male p̄plonis. an aut q̄ pcedas ad vētri
 culū mediū p̄sidera iter mediā iter hūc z mediū: z sunt tria. s. anche q̄ sūt sic
 basis hmōi aīriore vētriculi dextri z sinistri: z sba cerebri ad formā z figu
 rā āchaz: z latere vniuscuiusq̄ itra vētriculos iā dictos est sba vna ru. san
 guinea acta ad modū 9^lmis oblogi siue subterrāci ligata ligamētis z neruū
 lis alterutrinq̄: q̄ ad sui elongationē p̄stringit: z claudit anchas. z viā siue
 trāsitiū ab aīriore ad mediū z ecōtra: z qn hō vult cessare a sui cogitatione z
 p̄sideratiōe eleuat p̄ietes z bilatat āchas vt possit spūs trāsire ex vno vētri
 culo ad alios z iō vocat 9^lmis tū qz assimilāt 9^lmi subterraneo in sba z fig^a z
 ēt i motu p̄ctiuo z extēſiuo. post h deſcēde iſeris paulatīe z p^o tibi occurret
 lacuna q̄ est qdā p̄cauitas rotūda z obloga i cui9 medio est foramē tendens

Iferi9 ad palatū dragonat' & eidē occurrit via directa q̄ a me° vētriculo be-
 scēdit directe ad colatoriu' & h' lacuna circūquaq; emittētiā bz rotūdas ma-
 gnas factas ad sustētādū venas v' arterias ad ascēdēdū a rete mirabili ad
 vētricos cerebri dictos: & iō i basi eius apparēt glādule q̄ sūt iux' rete mi-
 rabile emittētes: & p istā lacunā vētriculi anriores & cerebrū q̄tū ad mediū
 eius expurgāt suas supfluitates. h' cerebrū q̄tū ad pres anriores mag' ex-
 purgāt suas supfluitates p colatoria nariū. Et his expedit' statim tibi ap-
 parēt vētriculus mediū q̄ est sic qdā via & trāsitus ab anriori ad postero-
 rē pter: & isto locata est vītus cogitatiua & merita qz h' vītus opat' pponendo
 fatasiata & memorata vt ex sensib' eliciat nō sensata. Itē qz ipsa est vītus re-
 gitiua totius aialis. regimē at totius aialis pssistit in apprehēsiōe pntiū:
 memoria pteritoz pnofticariōe futurorū. & iō debuit eē i me° hāz vītutū ap-
 prehēsiuā & memoriatiuā. fuit ē i me° hōz vētriculorū vt sit vītus ciu s i
 directo ad cor. eo q' vītus eius est vītus imēdiare defniens intellectu. q' de-
 buit eē i me° vētriculo: & i me° dictaz vītutū. post istū pcedēdo tibi appare-
 bit vētriculus posterior q̄ est i cerebro posteriori situatus: & locatus: h'
 cerebrū est velatū & distinctū a p° duobus. pāniculis iā dictis: qz h' ē molle
 .s. anrius & posterior est duz: & istud cerebrū posterius est locatū: qz est p n-
 cipiū nuche. & qz est pncipiū ptiū neruorū motuorū. motus aut sit p neruos
 motiuos q̄ q̄to buriores tāto fortiores. istud cerebrū est figure piramida-
 lis. qz vētriculus locatus i eo est ē figure pyramidalis. & cā q' illi9 figure
 est vētriculus posterior est qz p pte inferiorē eius q̄ est eius basis bz recipe.
 & iō bz hīe latitudine. p pte supiorē bz p̄tinere & iō acūmē & stricturā bz hīe
 i cacumine: qz spēs melius pseruant i stricto loco q̄ i amplo & iō fuit talis fi-
 gure. Et ex his pz q̄ sūt opationes siue inuamētiā istius cerebri postero-
 ris. qz vnū est vt sit pncipiū neruorū motuorū & nuche. aliud est vt sit istū
 q̄tū memoriatiue. Et ex h' pz q' passio ppria huic est qn lesa est memoriati-
 ua. sic qn lesa est cogitatiua egritudo ppria est i vētriculo me°. & qn lesa est
 imaginatio passio est i vētriculo anriori. sic qn passio est cōicās toti cerebro
 oēs vītutes sunt lese & opationes oīum hāz vītutū. sed tu dices q̄ est cā q'
 vētriculus mediū nō habuit cerebrū mediū distinctū. sicut alii vētriculi.
 dicendū q' cā fuit qz iste vētriculus est sic via & trāsitus istorū aliorū duorū
 & ideo nō debet esse distinctū ab eis fm cerebrū & hec de ano° cerebri.

De Anothomia duarū carunculaz.

Is expedit' o3 cerebrū eleuare lenit ita vt nō rūpat aliq's neru9
 & incipe eleuare a pre anriori: & tūc statim tibi appēbunt due carū-
 cule similitime capitibus māmilla: & in sba appēnt files sbe cere-
 bri: ideo a medulari sba sunt orite velate subtilissimo pāniculo qui bz pia-
 mater: & ideo fragiles sunt satis. qz nō debebant in hōie ex pēnērare & hoc
 qz cerebrū ex odoribus cōfortat & fortificat. qz cerebrū est cōplexionis frigi-
 de & humide excedenter. odor aut cū sit sumalis euaporatio vel non sit sine

ali euaporatione habet exicare et calefacere. quod remittere habet lapsu
cerebri. et ideo ipsum habet iunare que natura ordinavit ut non elongarentur a
cerebro. sed intra craneum remaneret in concavitate colatorii siue emunctorii
narium: et per porositates ossis narium recipiunt vapores: et odores representant
usque ad ventriculū anteriorē cerebri: postea predece: et videbis nervos duos
maiores. qui sunt in corpore nostro vocatos obtricos quorum origo est a substantia cerebri. et
si bene preceas videbis quod continuati sunt sub cerebri in ventriculis anterioribus:
et ex paniculū primā inferiorem cerebri ante craneum egrediuntur coniunguntur: quod ad iun-
ctem applicantur: vel quod cruciantur existentes perforati in loco cruciationis et unio-
nis ipsorum ut eis sit unus locus communis ut species unius rei recepta a duobus ocu-
lis et delata per duos nervos ad unitatem redeat ut una res non videatur due. sed
una sicut debet: et post cruciationem eorum egrediuntur craneum et quilibet eorum ad pro-
priū venit oculū cuius anothomia postea videbitur: post ipsos eleua in cere-
brū secundum medietatem eius: et videbis secundum par nervorum subtiliū et duorum. qui vadunt
ad oculos ad mouendū ipsos motu voluntario. postea est tertium par nervo-
rum cuius una pars vadit ad membra faciei ad dandum sensum et motū voluntariū:
et alia pars eius admisceat quarto parti: et istud quartū par simul cum eo quod ei admi-
sceat ex tertio pari: descendit inferius ad loca dyastriagmatis. et dat sensum me-
bris inferioribus et visceribus: et isti veniunt ad stomachū et ex eis oriuntur reuer-
siui quorum iuamēta sunt dicta supra: et isti primi sunt nervi vocis communis. sicut
reversiui sunt nervi proprii vocis. postea sunt nervi quinti partis qui vadunt
ad os petrosū quod est in radice auris et eius foramen per paniculū sextū ex fi-
lis horum nervorum: sic sunt instrumentū auditus. postea sunt nervi sexti pa-
ris subtiles qui vadunt ad palatū ad dandum sensum palato. ultio est septimū par
nervorum qui vadunt ad linguā ad dandum sensum gustus et motū lingue. Et ex
his precedendo eleua totū cerebrū: tunc tibi apparebunt duo paniculi infe-
riores existentes supra os basillare quod est basis et fundamentū cerebrū: et to-
tius capitis: et tunc eleua hos duos paniculos ab osse: et in medio basillari in
directo colatorii inuenies rete mirabile contextū cum textura fortissima et mi-
raculose duplicata ex arteriis subtilissimis ad inuicē contextis: sunt ramī
arteriarum apoplecticarum ascendentiū in illo reti siue venis istius retis continet
spiritus vitalis ascendens a corde ad cerebrū ad hoc ut fiat animalis. Et quia
spiritus hic melius alterat diuisus ad minima. et tunc maxime diuidit ad mi-
nima quando est contentus in artariis parvissimis et subtilissimis ideo istud
rete fuit contextū ex venulis siue artariis minimis subtilissimis ut spiritus
contentus in eis a cerebro facilius alteretur et temperet et ad formā animalis spi-
ritus conuertat. licet formā perfectiorem acquirat in ventriculis cerebri. sicut san-
guis in ventriculis cordis: hec est una ex causis que rete mirabile fuit contex-
tū vel constātū sub cerebro ut ponit Galenus. de iuamētis: et in libro de utili-
tate pulsus. est et alia causa quod membrū hoc est dignū multa custodia que natura lo-
cauit ipsum in loco tutissimo. et forte hoc etiā fecit natura ut ex vaporibus ci-
borum et potuum condensatis. a complexione cerebri et cadentibus deorsum: ut aliq-
uod oppilatio ad ipsos fieret in hoc reti mirabili ex qua oppilatio datur somnus. Istud

rete sustentantibue carnes glādose facte pncipit ad ipsum subſtētādū: ad replēdū vacuitatē: et ad ſubſtētādū duas venas aſcēdētes ad cerebrū: et duas arterias aſcēdētes ad ventrīculos cerebri. et h̄ de ano^a cerebri beā ſufficiāt.

De Anothomia oſſis baſilaris.

P Est hec oia videbis os baſilare qđ est durius ceteris: qz d3 esse basis et fundamētū. et ſuſtentamentū oīum aliorū qđ aut d3 alia ſubſtentare d3 eē dūx. dūx fuit et vt a ſupfluitatib9 qbus ſummittit nō putrefiat. ſed putrefactioni reſiſtat. iſtud os diuiſum eſt i oſſa petroſa nariū: et oculoꝝ: et oſſa duo lateralia: q̄ vocant oſſa paris et ſic ſunt qnq; et h̄ melius diſcernes ſi decoques tñ: tñ eſt q oſſa nariū ſunt multū cauernaſa poroſa et ſupfluitates poſſint deſcendere: et vapor ſubiectus odori aſcendere ad cerebrū: poſtea ſinde alterutraq; oſſa oculoꝝ et videbis locū oculi: et colligatiā eius cū neruo obſico: et colligatiā eius cū neruis motus oculi. appet etiā locus eius: qz nō eſt poſitus multū i pfundo. qz d3 recipe ſpēs i me^o extes: nō eminet etiā multū extra in hoīe ne ab exteriorib9 ledat: cū eos hēat palde molles et paſſibiles. et iō ad eius ſine eoꝝ tutelā in hoīe nā ordinauit ſupcilia vt a rebus deſcēdentib9 cuſtodiant: et palpebras vt a rebus occurrentib9 anterius cuſtodiant. ordinauit etiā tuberoſitates maxillaz vt cuſtodiāt a rebus iſterioribus aſcēdētib9: et a latere obuiatibus: ſicut ab alio latere obuiāt nares. **¶** In oculo aut ſunt ſeptē tunice et tres humores: tunicas videbis diuidēdo oculū i duas ptes plane et leuiter. ſ. i anriore et poſteriore et in anriori ſunt. 4. tunice q̄rū tres cōtinuant et cōrūdēt tribus tunicis intrinſicis qz vni illaz. ſ. corneę nō cōtinuat aliq i pfundo ſine iterius. ſic q̄ p^a eſt cornea q̄ d3 cornea qz aſſimilat cornū in ſba et colore. qz tranſparens eſt: et fuit trāſparens q̄tū ad colorē vt nullius eſſet coloris ne ſpēdret receptionē ois coloris. fuit et ſbe ſolide. qz rebus exteriorib9 eſt p̄pinquiſſima. 2^a eſt cōiunctiua qz p̄ter corneā exterius eſt cōiūgēs et velās et coopēs totū oculū: et huic i pte poſteriori ſine iſteriori eſt ſclerōtica cōtinuata cū ea et iterius circūdās totū oculū. poſtea ſubiūctiua i pte anriori eſt vūca dicta ſic qz aſſimilat me^o folliculo gni vūcę nigre i cuius me^o verſus corneā eſt forā me^o qđ d3 pupilla ſcā vt ſpēs viſibilis poſſit puenire vſq; ad criſtallinā: et nō impedit p̄p obſcuritatē vūcę: cā q̄r nō fuit totus diſcooptus hac tunica vūca eſt triplex. vna eſt qz ab ea ſuo colore viridi puniceo ſeu azuro confortat ſp̄ritū viſiū: cū fuit mediū inter extremos colores. 2^a cauſa eſt: quia ſi ipſa non eſſet ſpūs viſiū nimis a lumine exteriori lederetur et reſolueretur et ideo vt ſtaret vnitus in vno loco in directo criſtalline fuit hec tunica habens vnū forāmē quod pupilla nominat. et ideo cōtingit q̄ ſi hoc forāmē dilatatur a natura: vel aliter: q̄ impedit viſus: et magis impeditur q̄ ſi cōstringatur a natura. 3ª cauſa eſt quia omnis ſpecies rei que videt puenit ad oculū in ſig^a piramidali cuius baſis eſt res viſa: et eius conus eſt oculus: ſine eius angulus eſt i criſtallinali q̄ oportet q̄ h̄ forāmē ſit ſtrictū:

ff ii

de ortis

dñ etia vnea h tunica qz pñet humorem vneū generatū ad humectan-
 oculū z ad h vt sit mediū intrinsecus receptiū spēs. z qz tale mediū nō pō-
 esse nisi aq vl aeris a dñio: aer nō pōt ibi pseruari: iō nō fuit ibi aer h aq.
 Itē qz illuc currit spūs visibilis aeris a dñio: z h humor pñet i vnea vt p-
 hibeat cristallinā appropinquare aeri exteriori z vt corneā distare faciat a
 cristallina: vt foramē pupille stet dilatatū z ppterea egredit foramē vneē
 z itumescit cornea: z iō pñgit i appropinquantibz morti cū exiccet h humor
 qz cornea cadit z aplanat z tūc a vulgaribz dñ qz tūc appet tela añ oculos: z
 est signū infallibile mortis. pñgit et pp eis exiccationē pñctio pupille. sic
 pp eis multitudinē causat dilatatio pupille. z iā potuisti videre noticiā pas-
 sionū q occulte sūnt sūnt i oculo rōne huius vneē nisi qz restat aliqd bicere
 de catarata. Catarata at sit qñ vapor gñat aut descendit de cerebro vel a
 stomacho z puenit i directo pupille ad humore hūc: z existēs inter cristalli-
 nā z pupillā ipedit receptionē spēs: z qz h vapor i pñ est mobil spēs rep-
 sentat cū motu. Itē cū de se sit coloratus mouet cristallinā hz suū colorē: z
 cū spēs pñenerat eē rei extrinsece q mouet visū: iudicat virtus visua res
 exterius eē motas. z iō iudicat muscas volare: aut cimices vl formicas su-
 pra pietē ābulare. postea vō h vapor i aquā puerit q cū pñeat i cataratā
 trāsit pñmarā: q si torā pupillā coopiat pñbet oīno visū. si at nō oppillet
 ex toto: aut existit a latere foraminis aut i meo. si a latere diminitā videt z
 iudicat eē rē. si vō in meo sit iudicat rē eē pñorā: qz pñ quā videre nō pōt
 iudicat eē foramē. Et ex his nota modū curationis catarate pñmate q sit
 per manualē opationē: qz nō sit qz ista catarata penitus exbat. qz añqz pos-
 sit exhi egrediet torus humor albugineus. h h sit qz acū iponūt pñorando
 corneā lōge a pupilla z pfūdāt obliq corneā donec sit i directo pupille. po-
 stea ducit acū ad locū cataracte vl aq pñēpsate. z tūc cū ipsa spellūt infra
 ad locū infimū: z tūc cū fasciatōe z aliis rebz pñbet ipsā reascendere. z iō
 talē actū nō vocāt cataracte curatiū: h vocāt depñmere cataratā. z sic ap-
 parer tibi 4ª tunica: q dñ vnea: cū ista i pte posteriori siue iteriori oculi. est
 tunica pñunctina q dñ secūdina: vl qz ipsa 2ª est a sclerotica: vel qz secūdine
 assimilata. post istas est tunica aranea circūdās cristallinā vsus pñe añrio-
 re: cui in pte posteriori pñuat tunica retina. z i medio istaz pñet humor
 vitreus: z in medio eius est humor cristallinus rotūduus siue figure speri-
 ce cū qdā planitie i pte anteriori z h humor est magis versus pñe antero-
 rem qz humor vitreus in quo locat. z ideo h humor facius est ad cristallinā
 locandū: z ad ipsam nutriendū. Et ex his cōpleta est anothomia oculi.

De Anothomia auris.

Is expedit videbis aurē positā a latere capi: qz sonus pñpñt
 a dextris z sinistris: z añ z retro: z sursū z deorsū. Et iō istū eis
 potuit locari in dextra z sinistra: nō at i pte anteriori. qz ibi erāt
 ista alioz sensuū. auris at fuit sig^a rotūde i bōse vl circularis vt eēt plu-

riū capacissima. et cartillaginosa fuit: ut eēt ab alteratib⁹ extrinsec⁹ tuta: et ut eēt sonora cuius foramē est lōgū terminatū ad os petrosū: i cuius cō-
cavitatib⁹ est spūs pplanatus q̄ est infirm⁹ auditus: et eius foramina vel ca-
uēnositates coopit pāniculus subtil⁹ ptextus ex vill⁹ neruoz⁹ auditus iam
supradictoz⁹: ossa at̄ alia q̄ ifra basilare sūt nō bñ ad sensū apparēt nisi ossa
illa decoquant. s̄ pp peccatū dimittere plueni. vcz est q̄ de mādibulaz⁹ ossi-
bus potes videre pncipiū. et finē: incipiūt. n. a cōmissura siue adorce q̄ ē iter
craneū et basilare i loco q̄ ē i fine supciliū et frōtis: et pcedit vsus prē postērio-
rē iux os petrosū: et auriculā: tñiant at̄ ad dētes q̄ anorthomiā supradixi.

C De Anorthomia spondilium.

Alpite expedito diuisō totū corpus fm lōgitudinē i duas ptes i
cipiēs a collo vsq; caudā: et tibi p⁹ occurrit collū factū pp plonē:
et trachēā artariā i aīalib⁹ respiratib⁹. In q̄ sūt septē spōdiles: et
spōdiles he sūt subtiliores: et gētiliores aliis. qz ab aliis debēt sustētari et por-
tari. belatū at̄ bz eē leui⁹ deferēte. lz at̄ sūt subtiliores aliis: foramē hñt ma-
ius: qz nucha est grossior i collo q̄ i aliq̄ pte spōdiliū. qz ibi est pncipiū eius
et qz sūt gētiles he spōdiles fuerūt dure et firmē p̄tinuare vt nō accidat billo-
catio: et lesto ab obuiatibus extrinsecus. post istas sūt spōdiles costaz⁹ q̄ sūt
xii. sic sūt coste. xii. septē vcz: q̄nq; mēdose. postea sūt spōdiles renū q̄ sunt
v. et sūt valde grosse et mag⁹ cū sint sic fūdamētū et sustētamētū osium aliaz⁹
et basis. postea sūt spōdiles alanis q̄ sūt i plicatura q̄ est a dorso ad caudā et
sūt tres mīnores p̄dictis: qz debēt p̄tinuari cū ossibus siue spōdilibus cau-
de q̄ sunt pue. vlt⁹ sūt spōdiles caude. Vcz est q̄ h̄ debes notare dñā h̄az
spōdiliū q̄ est i foramibus eaz⁹: p̄ q̄ trāsēūt pia neruoz⁹: et diuersitates etiā
eaz⁹: i alis siue additamētis eaz⁹: siue simetis vt noiat Alui. s̄ he diuersita-
tes mag⁹ sūt notē i corpe decocto vl̄ pfectē exiccato. et iō nō cures. s̄ forte
alias faciā anorthomiā i tali: et scribā q̄ ad sensū videbo vt pposui a pñ⁹. i q̄
libet tñ spōdili est nucha q̄ est medulla sūtis sbe cerebz: nisi q̄ viscosior et so-
lidior est scā vt ab ipsa tribuat sensus et motus toti corpi a capite iferius. et
qz orta est a cerebro diuiso fm dextrū et sinistrū: hīc est q̄ i supficie eius ap-
paret filiū diuidens eā p medū. s̄ dextrū et sinistrū: tñ nō penetrat h̄ diuisio
vel sepatio fm pfundū. qz nucha est orta a pre posteriori cerebz q̄ non est
diuisa fm pfundū. et ex hac diuisione siue sepatōe nuche tibi pōt apparere
cā q̄ opplo pōt ptingere in media pre nuche et non erit in alia pre. et ideo
paralelis pōt in vna pte vt dextra vel sinistra ptingere: et non in alia. a nu-
cha at̄. in q̄libet spōdili orit̄ vnū par neruoz⁹ q̄ vadūt ad vādū sensū et motū
mēbris determinat̄. q̄ at̄ sint mēbra ad q̄ pueniūt nerui illi non bene pōt in
ano⁹ tali videri: sed oporteret al̄ liq̄ fieri in aq̄ fluuiali et hoc non spectat ad
psens. et si uis hec mēbra cognōscere lege in p̄ fen primi cano. sūma 2ª ca⁹
de anorthomia neruoz⁹ ortoz⁹ a nucha. et qz spōdiles sunt. 30. paria neruoz⁹
sunt. 30. et qz a caudā oritur vnum erunt. 31. paria.

De Anorthomia brachii et manus.

Is expedit exortica brachium et pedem: et icipit a brachio: et exortica
 ca leuit vt videas venas supradictas q̄ vñt ad curuaturā bra-
 chii: et tñc videbis venā supradictā que penetrat p̄ subassellā ad
 brachium: et pcedit p̄ domesticā p̄tē brachii. et in p̄tē inferiori cubiti appetit
 vocat basilicā: Et i supiori p̄tē cubiti est cephalica q̄ euacuat a capite q̄ ad
 brachium venit supra furculā orta a vena ascēdere ad caput vt supra dixi: et
 in me^o istay est vnus ramus p̄tinuatus in curuatura brachii cū ababus: et
 hec vocat media. vel alio noīe vocat cōis. q̄libet tñ hāz duay pcedit vltē-
 rius vsq̄ ad manū et in siluestri p̄tē manus apparēt et illa q̄ est inter auricu-
 larē et ānularē dī seylen: et corndet basilice. q̄ vñ est inter pollicē et indicē dī
 saluatella et flōmat loco cephalice. q̄ vero est in me^o dī funis brachii et reti-
 net locū cōis siue basilice. post venas musculos multos notabis: et cordas
 multas et magnas et grossas q̄z anorthomiā pfectā i tali corpe nō labores
 inuenire. s̄ i corpe exiccato: et ad solē p̄tēniū alias mōstrauit: et numex eoz
 pfecte declarauit: et anorthomiā talium musculoz brachioz et manus et pedū
 scripsi i lectione quā feci sup̄ p̄: 2°: 3°: et 4° de iuuamentis. eleua ḡ carnosita-
 tem totā vsq̄ ad ossa: et p̄ inuenies os qd vocat adiutorium. vñ est q̄ supra
 dorsum. siue pectus a latere posteriori est spatula habēs figurā spatule li-
 gnee sitem qd os latū est inferius: vt pectus nō ipediat et costas. strictū vñ
 est supius vt adiutorio p̄firmet: et ideo i eius exmo supiori hz aliquā p̄caut
 tatē superficialē ad modū p̄cautay rotūde in q̄ vt renouat adiutorium situatā
 est exmītas rotūda adiutorii: cuius caput p̄mū est rotūdū locatū i p̄sside
 ossis spatule postea i me^o obliq̄ vsus domesticā p̄tē vt plicatio et aplexa-
 tio rez sit polior. exmū aliud hz q̄i duas eminētias. qz duobus focilibus
 dīz p̄iungi: et i me^o p̄mū eminentiā habētū hz maḡ supra quādā p̄cautay
 in q̄ ingredit exmītas focilis inferioris: q̄ facta est ad modū infiri auricndi
 aquā. vt firmior fiat p̄iunctio et colligātia: et ideo billocatio raro et difficul-
 ter fit in hac iunctura: et qñ sit raro est q̄ possit bene restaurari: et focile infe-
 rius est lōgius supiori: qz p̄uenientius est q̄ illud qd subsciat aliud sit lon-
 gius et maius eo qd subsciat. ābo tñ p̄ueniūt. qz sunt grossiora in exmīs
 q̄ in medio. qz ab exmīs debēt oriri ligamēta et iuncture: et in me^o debent si-
 tuari musculi: et focile supius nō pcedit directe sicut inferius: vt sit cā plica-
 tionis manus et brachii: post ista duo focilia est rasca: cuius ossa fuerunt
 plurificata vt possit manus in planta eius bene plicari et p̄bi ad p̄tinendū
 res fluidas. et currētes: et fuerūt ossa eius octo i duabz aciebz i q̄libet acie
 .4. postea sunt cssa pectinis denoiata sic a for^a et fig^a pectinis: et sic sunt. 4.
 que corndēt q̄tuor digitis: nā pollicis nō corndet aliqd os pectinis: qz pol-
 lex nō est in eadē acie cū aliis digitis: postea sunt digiti qñq̄ in quoz quo-
 cūq̄ videbis carnem in p̄tē domestica: vt possit p̄plicari ad capiendū: et ex
 duricie ossū eoz nō ledant pp̄ frictionē. a lateribus etiā eoz est multa ca-
 ro: vt inter ipsos p̄plicatos nō accidat vacuitas aliq̄. ex p̄tē vñ siluestri nō

est tāta multitudo carnis: qz digitū nō plūgunt vsus pte siluestre. post car-
nem sō sunt corde quaz vnaquaqz ppria ad propria venit iuncturā: et illa
que ad sup̄iore venit iuncturā ingredit p mediū inferioris corde. qz equi-
tare eā nō pōt vt sit tuta a nociis: et p hoc sup̄ior magis est pfundior infe-
riori: qz longius habet pcedere. Itē nō equitat eā ne tumor et ineptitudo
fiat in digitis: non autē pcedit ab aliquo latere: qz ossi pprio debent pungi
in medio directe et non a latere.

De Anorthomia cruris pedis.

¶ Ultimo venientius ad ossa q̄ sunt sūdamēta totius: et supportā
tia oīa: et sunt ossa inferiora. ante tñ q̄ ad ossa puenias. excoria-
cutim subtilissimē: vt venas duas descēdētes q̄ ramificate sunt
a trūco vene chilis descendētis: q̄ qñ erat in fine spondiliū renū: ramifica-
batur in duos trūcos. quoz vnus trāsibit ad tibiā dextrā: alter ad sinistrā
qđ pōt videri ad sensum: et eo mō ramificat arteria descendens: postea qui
libet illoz trūcoz ramificat i duos ramos magnos. qz vnus directe descē-
dit p domesticā pte tibiē vsqz ad digitos pedis et hec vocat saphena: que
pp directionē suā flobotomata etiā a mēbris naturalibus et genitalibus:
et ideo a matrice: enibus: testiculis: et bululimodi: et appet supra genu et in-
fra: sup canticulā et infra in calcaneo: et appet in pectine pedis: alius ramus
obliquat et ingredit iux iuncturā sic. et ideo vocat siatica: et pp obliquitatem
quā habet circa iuncturas flobotomata magis euacuat in passionibus iun-
cturaz: et appet in oībus locis p̄dictis in pte tñ siluestri. postea eleua mu-
sculos et cordas et vide ossa: et primū est os femoris supra qđ fabricate sūt
spōdiles dorſi: et p pns totū corpus. in pte inferiori habet pssidom quādā
in cuius p̄cauitate locata est ex̄mitas rotūda cāne coxe: q̄ vocat vertebrū:
et in medio amboz in pte anteriori est quoddā ligamentū qđ alio° pōt vo-
cari vertebrū: et qñ h̄: vel primū refilit foras: tunc necesse est hoīem claudi-
care: qz crus h̄ elongat. et firmari nō pōt: et totū nō bene pōt supportari: ne-
cesse est etiā vt crus tabescat. qz vene q̄ p̄rāseūt inferius pp oppressionē:
obliq̄tionē quoquo mō oppillant: h̄ nō p̄fecte et iūctura h̄ illoz duoz ossiū
vocat sia. vñ dolor eius denotatus est siaticus. postea videbis os qđ vocat
cāna coxe qđ est maius oībz ossibz q̄ sunt i corpe. qz d̄z esse sustētamētū to-
tius corpis qđ p̄cauitatē h̄uit magnā: vt eēt leue: et vt multā medullā reti-
neret. et qz meli⁹ sustētare pōt qñ nō fiat pp̄dicularit. h̄ qñ h̄z ex̄ma plicatū
est vsus domesticā et i me⁹ plicatū est et puerū: hic est qđ nō fuit rectū oīo. h̄
plicatū s̄m modū denū. post ip̄z i iūctura genu sūt duo focilia tibiē: vsus tñ
pte an̄iorē i iūctura illa est os qđ vocat patella scā ad modū patelle vt iū-
ctura sit fortior scā ex ligamētis ac si p modū fuissent ligata: et focile mai⁹ ē
i domestico et grossi⁹: qz illd mai⁹ on⁹ h̄z corpis supportare. min⁹ āt et sub-
tili⁹ ē i pte siluestri: nō pueniēs ad iūcturā qz scm ē tñ vt sit appodiamētū
maioris. post ista duo focilia ē os cui ista p̄tinuāt p iuncturā caib sine cau-

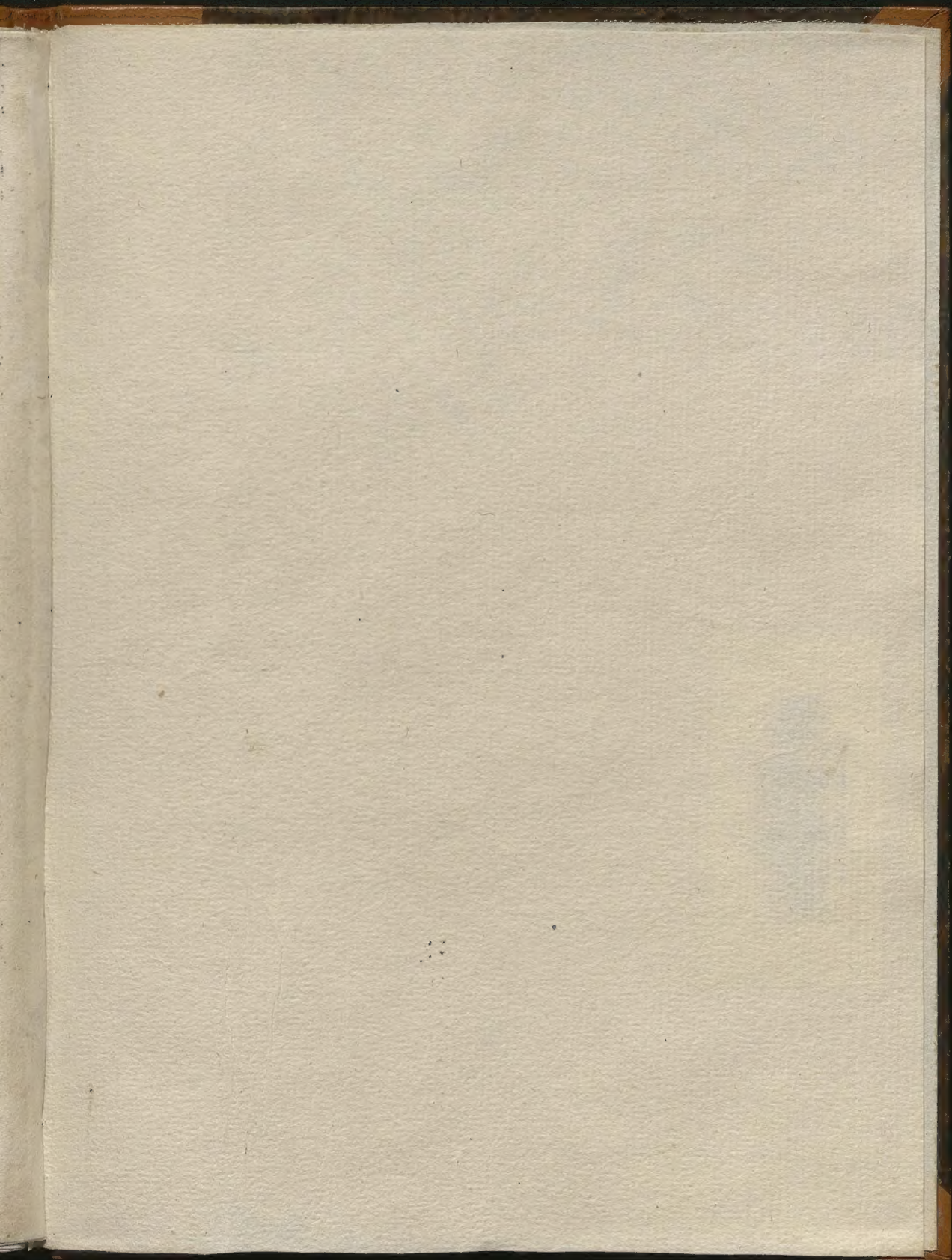
cule: nolate ab osse illo qđ casib nolat. postea est os calcanei fabricatū dēsum
 ⁊ grossum: qđ drāgularū vī possit bñ figi ⁊ figere totū: ⁊ pp fixationem bonā: ⁊
 vī qñ figit cutim ad terrā nō atterat: natura cutim grossam calossam multā
 sub ipso posuit. postea est naviculare qđ est factū ad modū navicule qđran-
 gulate oblongū. postea ē raseta pedis qđ compositū est ex tribus ossibus:
 ⁊ nō ex octo sicut raseta manus. qz pes nō debet ita pluribus motibus mo-
 ueri ad aliqd retinendū vī manus. sed pp fixationē habuit tm̄ tria. postea est
 pectē qđ cōpositū est ex. v. qz pollex in eadē pte est positus cū aliis. postea
 sunt ossa digitorū. 14. qz qlibet digitorū habet tria ossa. ⁊ pollex habet duo. ⁊
 tunc erunt ossa pedis. 28. quorū aut ⁊ qui sint musculi: ⁊ corde magis potest
 videri in hoīe exsiccatō qđ recentē suspensō. sicut alias declaravi ad sensum
 quādo legi librū de iuuamentis membrorū: Scias tm̄ qui corde extendētes
 digitos pedis oriunt a musculis qui sunt in tibia in pte siluestri. sed contra-
 hentes digitos pedis oriunt a musculis qui sunt in planta pedis. nā ps in-
 ferioz pedis fuit carnosā multū: propterea vī pes magis figeret: ⁊ cutis ab
 ossibus nō ad terrā attraheretur. ⁊ ideo in planta pedū musculi cōtraben-
 tes digitos fuerunt locati. sed extendentes digitos nō potuerunt locari in
 parte superiori: qz pars supior debet esse exarnata ne aggrauet pedem.

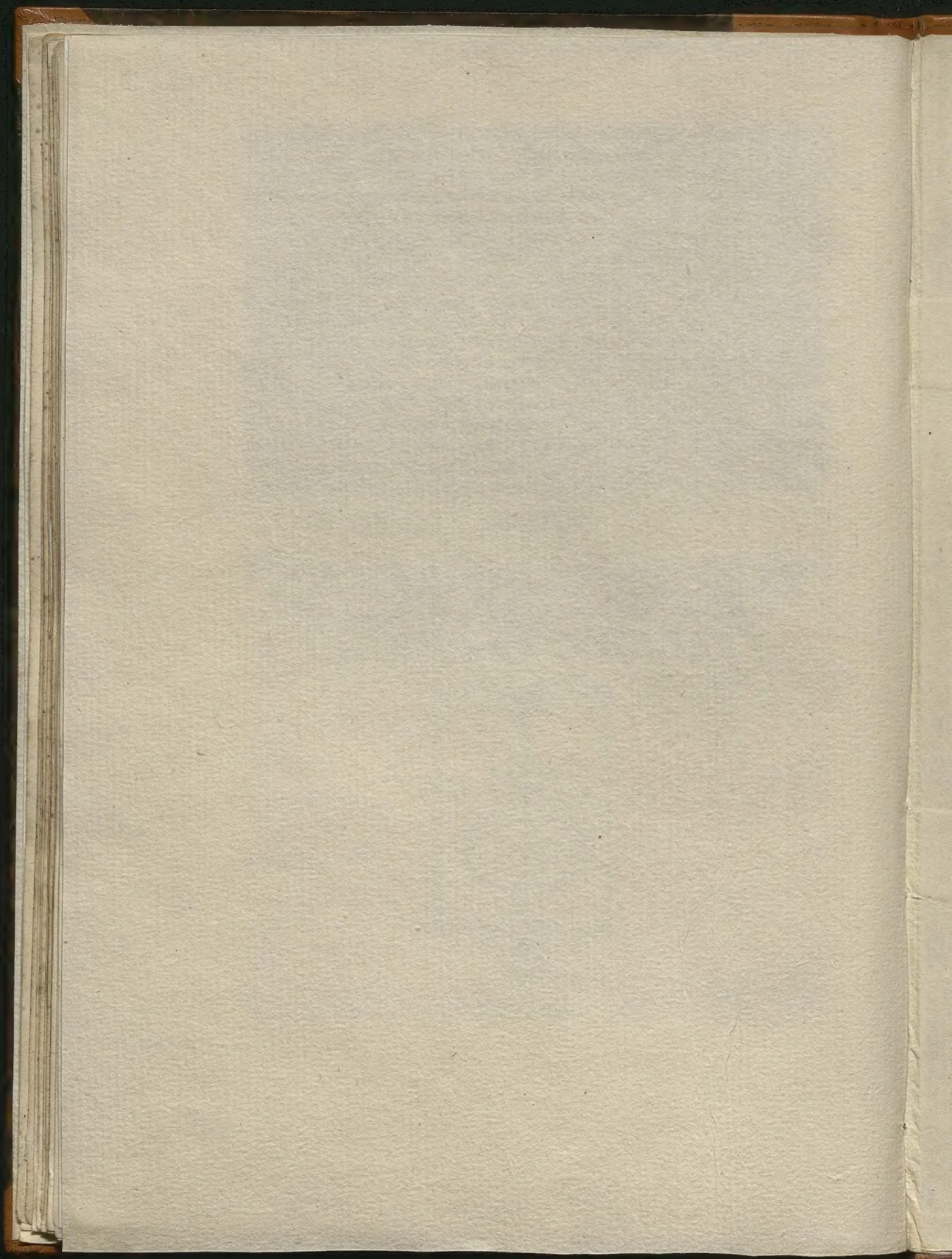
FINIS.

Explicat Anothomia Mundini que emendate fuit: Per Egregium
 artium ac medicinę doctorem Vincentiū Georgium licium in floren-
 tissimo gymnasio Patavino ⁊ Impressa Venetiis p Bernar-
 dinum Venetum expensis. B. Hieronymi duranti. M.
 .L.L.L. 94. die. 20. Februarii. Regnate. d. A. B.

BIBLIOTHECA
 VNIVERSITATIS
 CRACOVENSIS

stdr0007933

Biblioteka Jagiellońska

Oddział Konserwacji
Zbiórów BJ
1991r.

